

SØRVESTEN

Medlemsblad for Norges Handikapforbund Sørvest, Rogaland og Hordaland

0211 8. årgang

LEDER

Anne-Berit Kolås
regionleder

En vinter med (etter min mening) altfor mye snø er over. Våren kom brått, det blomstrer i hagen og trærne er blitt grønne. For meg gir dette ny energi, og det håper jeg mange opplever. Det er bra både for meg og for arbeidet vårt.

NHF Sørvest sitt årsmøte er over og jeg må takke alle delegatene for vel gjennomført årsmøte og for tilliten dere viste meg ved å velge meg som leder for to nye år. Rolf Østbø, nestleder i perioden 2009 -2011 valgte å si nei til gjenvalg. Jeg vil benytte anledningen til å takke ham for to fantastiske år med masse handikappolitiske diskusjoner og godt samarbeid. Rolf har heldigvis ønske om å fortsette med medlemsbladet vårt, Sørvesten. Da er vi trygg på at det er i gode hender i hans samarbeid med Alf-Are Skog.

Det nye styret er sammensatt av mennesker med ulike sterke sider. Jeg gleder meg til å samarbeide med alle til det beste for at våre to fylker skal bli enda bedre på det handikappolitiske området.

Årsmøtet vedtok en virksomhetsplan/handlingsplan med svært mange temaer. For å få gjennomført, eller i det minste jobbet med de fleste sakene, er vi avhengig av godt samarbeid både med lokallag og med enkeltmedlemmer. Det er viktig at vi alle ser at for å nå målene våre må vi trekke i samme retning og bidra med det vi kan/ønsker å jobbe med til beste for fellesskapet. Vi må prøve å tydeligere få fram at universell utforming ikke bare er til beste for oss med ulike funksjonsnedsettelse, men for hele samfunnet.

27. august skal vi ha et arrangement på Festplassen i Bergen hvor vi skal presentere oss selv, ha underholdning og forhåpentligvis få storsamfunnet til se oss som det vi er mennesker. Jeg vil allerede nå takke de lokallag og enkeltpersoner som er med i arbeidsgruppen rundt arrangementet, uten dem ville vi ikke kunnet satse på slike arrangement. Dersom dette blir vellykket vil vi ha en tilsvarende dag i Rogaland i 2012.

Til høsten skal det også være kommune- og fylkestingsvalg. BRUK STEMMERETTEN DIN! Det er fortsatt mulig å påvirke partiprogrammene i enkelte partier og kommuner. Ta kontakt med personer på listene og fortell hva dere mener det er viktig at de jobber med de neste fire årene. Og husk jobben er ikke gjort når valget er over. Snakk med politikerne og pass på at de sakene vi mener er viktig blir fulgt opp på en god måte.

Regjeringen har nå lagt fram ny helselovgivning. Beklageligvis ble ikke rettighetsfesting av Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA) så tydelig som vi ønsket i denne loven, men nå er det signaler om at det skal jobbes videre med dette punktet og da får vi håpe arbeidet ender opp slik at flere av oss kan få et mer selvbestemt liv. Regjeringen har i lengre tid annonsert at det skal komme en uføremelding som skal fortelle hvordan uføretrygden skal bli i fremtiden. At dette tar så lang tid tyder nok på at her har de møtt på problemer, men vi får håpe den kommer snart slik at vi får avklart hvordan denne pensjonen blir i fremtiden.

Til slutt vil jeg ønske dere alle en riktig god sommer bruk den til å samle krefter til høstens og vinterens arbeid.

Anne-Berit Kolås

ANSVARLIG UTGIVER:

Norges Handikapforbund Sørvest
Østre Nesttunvei 20, 5221 Nesttun
Postboks 93, Nesttun, 5852 Bergen
Tlf: 55 11 99 50
Fax: 55 11 99 59
E-post: nhf.sorvest@nhf.no

ANSVARLIG REDAKTØR

Anne-Berit Kolås

REDAKTØR :

Alf Are Skog

I REDAKSJONEN FOR ØVRIG:

Rolf Østbø

UTGIVELSER:

Bladet kommer ut 4 ganger i året

Frist for innlevering av stoff
til neste nummer
31. august 2011

ANNONSER:

Media Direkt Norge

FORSIDEBILDE:

Foto: Aviogei

LAYOUT:

Cathrines cmykeri
chfuglei@gmail.com

TRYKK:

Kai Hansen Trykkeri AS, Stavanger

OPPLAG:

2 800

INNHOOLD

Leder 2 | Redaktørens spalte 3 | Nytt regionstyre 3 | Dagscenterets historie 4-5 | Ledsagerbevis i Hordaland og Rogaland | Farvel/velkommen Dagscenteret 6 | Bilsenter vest 7 | Årsmøte NHF Sørvest 8-9 | Egil Hope 10-13 | Kontorets spalte 14 | Boikott Norwegian 14 | Stavanger lufthavn | Bergen Lufthavn 16/18 | Halsenøy med gang og sykkelsti 20 | Hjelpemiddelmesse i Rogaland 20 | Trinnfritt i Eid kyrkje 21 | Heder til Bjørg Holm 22 | Sugerør i offentlige kasser 24/25 | Baderomsløsninger 26 | Gjett-rett 28 | Kryssord&Sudoku 29 | Lokallagsliste 30 |

Nesten uavgjort!

Med en stemme i mindretall (149-150) falt forslaget om å rettighetsfeste Brukerstyrt Personlig Assistanse ordningen på Arbeiderpartiets landsmøte i slutten av april 2011.

Noen av leserne av Sørvesten vil kjenne en viss pirring i kroppen for at noe så viktig kunne falle med noe så lite.

Andre mener man langt på vei har vunnet en seier. Nå er det fattet et vedtak om at kostnadene skal utredes og at ordningen rettighetsfestes.

Jeg blir forarget for å være mild i min måte å uttrykke meg på når tiltak knyttet til funksjonsnedsettelse skal kostnadsutredes. Det ender opp med krav om kostnadsreduering som gir dårligere løsning.

Jeg har stilt meg spørsmålet - kunne noe vært gjort annerledes? Kunne resultatet blitt sikret? Dette er å være etterpåklok, men likevel! Til det siste -, ja jeg tror det kunne vært sikret i større grad. Jeg tror faktisk vi kunne ha kommet helt i mål. Hvorfor gjorde vi ikke det? Det er det delte meninger om. Jeg synes vi spilte for mye på den ene hesten. I etterkant mener jeg at det ble gitt for store forventninger til Arbeiderpartiet. Vi manglet en stemme

på at landsmøtet hadde endt opp med et annet og et mer forpliktende vedtak. Med en stemmes overvekt (150-149) falt forslaget om rettighetsfesting. Men det hadde selvfølgelig ikke vært noen garanti for at ting ville blitt gjennomført om det hadde vært omvendt. Det ville gitt ny og viktig påfyll av kampglød. Det hadde vi trengt.

Jeg mener å huske at det samme Arbeiderpartiet for noen år siden vedtok med flertall at man skulle innføre gratis lunsj på skolen. Hva ble det ut av det? Så langt ingen gratis lunsj. Tilbake til den ene hesten. Selv om Arbeiderpartiet anses som pådriveren i den rød-grønne regjeringen må de spille på parti med Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Hva sier de to partene om rettighetsfesting av BPA?

Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre har gitt et skriftlig løfte om at de skal kjempe for en rettighetsfesting av BPA. De går også samlet inn for fritt valg av arbeidsgivermodell.

Jeg vet ikke, men antar at ledelsen for kampanjen Mitt Liv har vurdert en slik strategi overfor de andre to regjeringspartiene? Har for eksempel

Alf Are Skog
Redaktør
alf-are.skog@nhf.no

SPALTE
REDAKTØRENS

kampanjen Mitt Liv vurdert å få landsmøtene til SV og Sp til å fatte vedtak hvor det tas avstand fra den foreslåtte helseloven? Dette ville kunne være mer forpliktende og et bidrag til en forsterkning av å komme nærmere målet.

NHF Sørvest holdt årsmøte i begynnelsen av mai på Sola. Her fikk Kristian Bore fra NHF Hå en takk på vegne av forbundet gjennom forbundslederens tale for det arbeid har hatt gjort i tilknytning til universell utforming. Spesielt ble innsatsen på Stavanger lufthavn, Sola tatt frem som et eksempel til etterfølgelse. Se for øvrig artikkel i dagens utgave av Sørvesten.

Vi glemmer fort! Om ikke mange månedene er vi midt oppe i kommune og fylkesting valget. Da må en huske de partiene som sist tok beina fatt og stakk fra det de hadde lovet. Godt valg!

På bilde bak fv - Torunn Seim, Astrid Haugstad
Tangerås, Harald Norheim

Forran fv : Anette Jæger, Tore Eugen Hansen, Anne-Berit Kolås og Kjell Inge Bringedal

Det nye regionstyret

Regionleder
Nestlede

Anne-Berit Kolås
Kjell Inge Bringedal
Tore Eugen Hansen
Anette Jæger
Harald Norheim

1 vara
2 vara

Astrid Haugstad Tangerås
Torunn Seim

Telefon 56 17 08 06/908 90 731
Telefon 52 22 80 86/ 909 17 522
Telefon: 56 17 80 70/464 18 280
Telefon: 926 87 411/51 32 54 10
Telefon: 56 30 04 45
Telefon 13 24 06/934 07 420
Telefon: 991 69 728

E-post: kokolaas@online.no
E-post: kbrin@haugnett.no
E-post: tore-eu@online.no
E-post: anette.jaeger@addenergy.no
E-post: madress@online.no
E-post: astrid.tangeras@vital.no
E-post: tsei@tele2.

Inngangsparti til Dagsenteret

DAGSENTERETS HISTORIE

I februar 2012 er det 40 år siden Vestlandske Vanførelags Dagsenter ble opprettet. I dag kjent som Dagsenteret for yngre fysisk funksjonshemmede i Bergen.

Den var Vestlandske Vanførelag – som det het den gangen – med Øyvind Hope i spissen, som tok initiativet til dannelsen av et Dagsenter for funksjonshemmede i Bergen.

I 1975 skiftet Norges Vanførelag navn til Norges Handikapforbund, Vestlandske Vanførelag ble til Vestlandske Krets av Norges Handikapforbund og Dagsenterets nye navn ble

Dagsenteret for funksjonshemmede (Vestlandske Krets av NHF).

Senere ble Vestlandske Krets til fylkeslag, og nå er det et regionslag med navnet Norges Handikapforbund Sørvest (Hordaland og Rogaland).

Den gang som nå, var det tre ansatte. Brukerne - som det het da, valgte er råd på tre medlemmer som skulle ivareta brukernes interesse overfor styret, og ett av disse medlemmene var også med i Dagsenterets styre.

Slik er det også i dag.

Dagsenteret holdt til i Birkeland

Menighetshus.

Tilskudd til driften kom fra Bergen kommune også den gangen.

Jeg har lest årsmeldingen fra 1975 og tar med litt derfra.

"Aktivitetstilbudene har også i 1975 vært sterkt variert for å imøtekomme den enkelte brukers evne og anlegg".

Når det gjelder transport til og fra Dagsenteret, har det vært en begrensende faktor for driften.

"Trass i den bekymringsfulle økonomiske situasjonen vi var i en tid i meldingsåret, har vi grunn til å være takknemlig for den velvilje vi har møtt hos de bevilgende myndigheter på våre henvendelser der til". Budsjetten var på kr 195 000. Bergen kommune dekket kr 178 000. Resten ble dekket av Rikstrygdeverket.

"Da regnskapet for 1.halvår 1975 forelå, viste det seg at vi ville komme i et meget betydelig underskudd, om vi ikke skulle innstille driften i en tid. Dette ble ansett

for å være lite ønskelig. I samråd med Sosialadministrasjonen ble det derfor besluttet å søke om en tilleggsbevilgning". Denne ble gitt.

"Driften har derfor stort sett gått normalt, bortsett fra en kortere tids innskrenking av driften der de ansatte sa seg villig til å godta en dags permittering pr uke med tilsvarende reduksjon i lønn. Som kompensasjon fikk de dekning av arbeidsløstetrygdens midler etter gjeldende regler.

Dette året gikk den tradisjonelle sommerturen til Kongshaug folkehøgskole, og året ble avsluttet med at "brukerne stelte i stand et festlig arrangement i Peisstuen i Birkeland Menighetshus. De ansatte var behjelpelig med praktiske ting. Styret var innbudt som gjester. En hyggelig avslutning på et aktivt og begivenhetsrikt arbeidsår".

Da Nordåstunet sto ferdig i 1980, flyttet Dagsenteret inn i underetasjen.

Der holdt vi til frem til 2003, men da Nordåstunet skulle ha lokalene til eget bruk, flyttet vi til Kokstad i et hus NHF Bergen hadde kjøpt, men det er en helt annen historie.

I dag er det ca 70 medlemmer på Dagsenteret, men alle er ikke like aktive. Det er åpent fire dager i uken – mandag til torsdag.

På mange måter driver vi fortsatt på samme måte som de første årene med

Fv:Else Marit Hoddevik og Janicke Steen-Olsen

Audun Sagen

En del av varespekteret.

ulike aktiviteter tilpasset den enkelte. Men vi har også utviklet oss. Her er noe for enhver smak. Vi har keramikkarbeid, malerarbeid – både på lerret og glass, søm, kortlaging, hekling, strikking osv. Eller for noen er Dagsenteret et sted å være sammen med andre og slippe å spise formiddagsmaten alene.

Lunsj – rundstykker med ost, serveres hver dag, kaffe og te kan en drikke hele dagen. Dette for en billig penge. Noen ganger lages det noe ekstra, slik som pizzasnurrer, vafler eller lapper.

Det er Julemarked hvert år i november der våre produkter blir solgt, noe som er nødvendig for driften. Vi har sommerfest og julefest. Det er medlemmer i samarbeid med de ansatte som stiller i stand.

Vi har også tilbud utenfor Dagsenteret. Vi har handledager og "Byen på pulsen". Dagsenteret har arrangert dagsturer til forskjellige steder i Hordaland, og i 2006 var vi en tur til Danmark.

De av medlemmene som er interessert i teater, får anledning til å se de stykkene som går. Vi går også på revy eller kino hvis noen har lyst til det.

Vi prøver òg å få med oss Kunst- og kulturmarkedet i på Vågsalmenningen hver vår og Hjelpemiddelmesse i Framohallen.

Vi har fortsatt tre ansatte, og det er TT (Transporttjenesten for funksjonshemmede) som kjører til og fra.

Driftstilskuddet fra Bergen kommune er vi fremdeles helt avhengig av. Mens budsjettet i 1975 var på kr 195 000, er det i 2011 på kr 1 703 500.

Det må søkes om tilskudd hvert år.

I disse 40 årene Dagsenteret har eksistert, har det ikke bare vært idyll. Økonomien har gått igjen som et problem flere ganger.

Til tross for dette, har ansatte ved Dagsenteret – ingen nevnt, ingen glemt, vært stabilt i alle år.

NHF som står som eier av Dagsenteret, er ikke lenger interessert i å drive et dagsenter. De ser på dette som segregering. Nå skal alle integreres. Så da Brønnøysundregistrene bemerket at vi ikke kunne bli eiet av noen, men måtte være en selvstendig, juridisk enhet, grep NHF Sørvest sjansen til å "bli kvitt oss". Etter mange diskusjoner frem og tilbake i styret, er vi kommet frem til at da må vi bli en stiftelse.

Men ville Bergen kommune fortsatt gi oss driftstilskudd hvis vi var en stiftelse? Vi hadde møte med ansatte i kommunen og la frem situasjonen Dagsenteret var kommet i. Det ble et meget positivt møte. De

så viktigheten av et dagsenter som vårt, de skrøt av at de syntes vi fikk mye ut av tilskuddet de ga, og de var villig til å støtte oss videre.

Den 7.mai i år var det årsmøte i NHF Sørvest. Da var Dagsenteret oppe som egen sak. Regionsstyret vedtok å gi fra seg Dagsenteret med dets aktiva og gjeld, og la det bli en stiftelse.

Nå skal saken legges frem for Stiftelses-tilsynet. De er meget streng når det gjelder dannelse av stiftelser, men når vi er kommet så langt, må vi vel klare resten òg.

Medlemmene – som nå må bli brukere igjen ifølge stiftelsesvedtektene, vil nok ikke merke noen forskjell. Vi skal drive med de samme tingene, reise på tur, gå på teater osv.

Så da er de bare å ønske Dagsenteret for yngre fysisk funksjonshemmede i Bergen lykke til de neste 40 årene.

Ledsagerbevis i fylkene Hordaland og Rogaland

Sørvesten gikk ut og ba om forslag på saker som medlemmene ønsket meir informasjon om. En av sakene som er etterspurt er Ledsagerbevis. På nettsidene til Helseledelse og tilsyn kan en lese om ordningen. Sjekk denne linken <http://www.helsedirektoratet.no/srff/temasider/ledsagerbevis/>

Hordaland (21 av 34 kommuner har ordningen)

Askøy, Austevoll, Austrheim, Bergen, Bømlo, Etne, Eidfjord, Fedje, Fitjar, Fjell, Jondalen, Kvam, Kvinnherad, Masfjorden, Os, Osterøy Stord, Sveio, Ullensvang, Vaksdal, Voss

Rogaland (25 av 26 kommuner har ordningen)

Bjerkreim, Eigersund, Finnøy, Forsand, Gjesdal, Haugesund, Hjelmeland, Hå, Karmøy, Klepp, Lund, Randaberg, Rennesøy, Sandnes Sauda, Sokndal, Sola, Stavanger, Strand, Suldal, Time, Tysvær, Vindafjord, Utsira, Ølen

Farvel og velkommen til Dagsenteret for fysisk funksjonshemmede i Bergen.

*Tekst: Anne-Berit Kolås,
regionleder NHF Sørvest*

Norges Handikapforbund Sørvest sa på årsmøtet 7. mai 2011 farvel til organisasjonens siste dagsenter, Dagsenteret for yngre fysisk funksjonshemmede i Bergen. Gyda Helen Hansen har redegjort for Dagsenterets historie i en egen artikkel denne utgaven av Sørvesten. Jeg vil derfor med dette innlegget kun redegjøre kort for den prosessen som endte med at NHF og Dagsenteret på årsmøtet skilte lag i fordragelighet og takke for et godt samarbeid til beste for alle som har brukt senteret opp gjennom årene.

Dagsenteret ble etablert allerede i 1972, og kan således feire 40 år til neste år. Som Gyda Helen påpeker i sin artikkel har det vært gjennom flere hamskifter og vanskeligheter siden oppstarten. Det har likevel klart seg godt og i Norges Handikapforbund er vi overbeviste om at det også vil klare seg godt gjennom denne endringen. Det viktigste er jo tross alt at aktivitetene fortsetter, ikke hvem som eier eller ikke eier Dagsenteret.

"Skilsmisken" betyr nemlig ikke en slutt for Dagsenterets aktiviteter, men kun for NHF sitt eierskap. Organisasjonsendringen som endte med årsmøtevedtaket om å opprette stiftelsen "Dagsenteret for fysisk funksjonshemmede i Bergen" kan på den ene side tilskrives NHF sin mer utrykte integreringspolitikk de siste årene. På den andre siden siden at Brønnøysundregisteret påpekte misforholdet mellom vedtekter og praksis i et brev til NHF Sørvest i 2009. I brevet påla Brønnøysundregisteret NHF Sørvest som eier av senteret, å avklare senterets organisatoriske status.

Regionstyret bestemte seg deretter for å følge opp pålegget fra Brønnøysundregisteret som også var i tråd med NHF sin politikk på området. NHF er ikke motstandere av dagsentra eller andre aktiviteter for funksjonshemmede. NHF er imidlertid prinsipiell tilhenger av at alle skal ha mulighet for full samfunnsmessig deltakelse. Drift av dagsentre for bestemte grupper, inkludert Dagsenteret for yngre fysisk funksjonshemmede i Bergen har derfor ikke vært mulig å forene med denne politikken.

På den bakgrunn og med Brønnøysundregisterets pålegg om å gjøre noe med

situasjon oppnevnte derfor regionstyret regionkontorleder Arild Birkenes som en av sine to representanter i Dagsenterets styre. Birkenes fikk i oppdrag å hjelpe Dagsenterets med å stake ut en ny organisatorisk kurs som ble slutført med vedtaket på årsmøtet om å opprette en stiftelse.

Den nye stiftelsen skal videreføre aktivitetene slik medlemmer, ansatte og alle vi andre andre som har vært involvert kjenner det. Kontinuiteten gjenspeiles blant annet i stiftelsens vedtekter, som i stor grad bygger på de gamle og at den viktigste bidragsyteren, Bergen kommune, har bekreftet at den vil fortsette å finansiere aktivitetene.

Hverken brukerne av Dagsenteret, ansatte eller for den saks skyld NHF Sørvest kommer dermed til å merke store praktiske forskjeller. Vi ønsker stiftelsen Dagsenteret for fysisk funksjonshemmede lykke til på veien videre og takker med dette for et godt samarbeid til beste for alle som har brukt Dagsenteret opp gjennom årene.

Vi gratulerer Bjørg Holm med Kongens fortjenestemedalje i sølv og NHF sin hedersnål i gull. Nyheten om Kongens fortjenestemedalje kom da bladet var på vei trykken og vi kommer tilbake med en fyldigere presentasjon av Bjørg Holm i en senere utgave.

Har du lyst å prøve idrett?

Kom til Nærbø på Jæren

torsdag 15. september kl 09-14.

Da kan du prøve ulike idretter som alle er tilrettelagt for bevegelseshemmede.

Det koster ingenting å delta.

For mer informasjon og påmelding:

wenche.salte@idrettsforbundet.no /Tlf: 91 59 74 78

FolkEpulsen

INFORMASJON FRA BILSENTER VEST

Da Bilsenter Vest, ved NAV Hjelpemiddelsentral Hordaland ble etablert fikk vi som kjent overført en betydelig mengde ubehandlede saker. De fleste av disse var søknader, og noen av disse igjen var søknader om bil med behov for spesialtilpasning / spesialombygging. Det har hele tiden vært en målsetting for bilsentret å fatte vedtak innenfor de fastsatte svartider, men situasjonen fremtvinger behandling av saker hvor saksbehandlingstiden overstiger vår normerte svartid. Ledelsen ved NAV Hjelpemiddelsentral Hordaland har satt inn ekstra ressurser i en periode for å nå dette målet hurtigere, og vårt mål er at vi innen 30. desember ikke skal ha saker som går ut over ytre grense, dvs. at alle saker ved Bilsenter Vest skal behandles innen angitte normtider.

Normtider:

Stønad om tilskudd til kjøp av egen bil (Gruppe 1) – 75 % av sakene avgjort innen 3 mnd.

Stønad til rente og avgiftsfritt lån til kassebil (Gruppe 2) – 75 % av sakene avgjort innen 7 mnd.

Vi er opptatt av å gi brukerne en god opplevelse i møtet med NAV, herunder en rimelig saksbehandlingstid. Målet om rask og effektiv saksbehandling kan imidlertid ikke gå på bekostning av god kvalitet og forutsigbarhet i saksbehandlingen. I kompliserte bilsaker hvor det kreves spesialtilpasning / spesialombygging er det mange aktører involvert, både innenfor og utenfor NAV. Slike saker vil nødvendigvis ta noe tid. Bilsenter Vest prioriterer å behandle disse sakene, men må også ta hensyn til NAV sine generelle prioriteringer av saker ut fra kategorier; 1) Arbeid, 2) Barn, før den store mengden saker i 3) Dagliglivets gjøremål.

Søknader om tilskudd til kjøp av egen bil, hvor det ikke er tale om spesialtilpasning eller ombygging - er i flertall. Her kan søkerne selv bidra til å gjøre saksbehandlingen så rask og effektiv som mulig, ved i størst mulig grad bidrar til opplysning og kartlegging av egen sak. På nav.no/bil kan brukerne finne god og nyttig informasjon om stønadsordningen. Har brukeren ikke tilgang til internett selv, kan man oppsøke nærmeste NAV kontor som har arbeidsstasjoner som kan benyttes. Blant annet finnes det på denne internettsiden en elektronisk veileder. Gjennom å benytte denne får man en veiledning i stønadens sentrale vilkår. Etter at man har gått gjennom den elektroniske veilederen kan man legge inn inntektsopplysninger. Kalkulatoren vil da regne ut stønadsbeløpet, (gitt at de innlagte opplysningene er korrekte). Informasjonen på nav.no vil også gi søkerne opplysninger i forhold til hvilken dokumentasjon som må medbringes til NAV kontoret for å sikre effektiv behandling av søknaden.

Dersom man velger å søke om bil skal brukerne henvende seg til sitt bosteds NAV -kontor for å avtale veiledningssamtale. Gjennom denne samtalen vil sentrale tema rundt ordningen og søknadsprosessen bli berørt og brukeren vil få viktig informasjon om alternative offentlige ordninger for å løse transportbehovet. Stønad til egen bil vil alltid være det siste alternativet for å løse brukerens transportbehov.

Statens vegvesen

Bilfører 65+

Oppfriskningskurs Bilfører 65+

Bilen betyr mye for din mulighet til å bevege deg dit du vil når du vil. Selv med mye erfaring bak rattet vil man ha stor nytte av oppfriskningskurset Bilfører 65+. Kurset er frivillig og det er ingen førerprøve eller fare for å miste førerkortet.

Vi arrangerer flere kurs fordelt på flere steder i fylket, både vår og høst. Ta kontakt med det lokale Folkeuniversitet, eller med Statens vegvesen ved Liv Leikvoll 51 91 14 80 , for å få vite mer.

MELD DEG PÅ DU OGSÅ!

vegvesen.no

Årsmøte til NHF Sørvest

Forbundsleder Arne Lein sa i sin hilsningstale til årsmøte i NHF Sørvest at organisasjonen har nådd resultater fordi den har basert seg på en viktig strategi; vi har klart å trekke sammen veldig mange av de ulike organisasjonsleddene i samme retning. Det er viktig å engasjere organisasjonen på mange plan for å oppnå politisk endring.

F.v. møteleder Kristian Bore og Anne-Berit Kolås

Tekst: Alf-Are Skog Foto: Ola Ulvedal

Av saker som han trakk frem nevnte han universell utforming, anmeldelse av utilgjengelige bygg og lokaler, den nye helse – og omsorgsloven og det å få folk i arbeid.

Selv om vi har fått likestillings og diskrimineringsloven må vi likevel ha mer krutt for å få ting gjennomført. Tilblivelsen av denne loven viser viktigheten av at hele organisasjonen jobber mot det samme målet, understreket han.

Han påpekte at det er tydelig at personer som sitter i lokale råd har vært med på å påvirke uttalelser om hjelpemidler som kom fra kommunene. Mange hadde kjente formuleringer som var hentet fra NHF.

Ny helse- og omsorgslov – der er BPA omtalt. I slike lovdokumenter er det en gjengivelse av synspunkter fra forskjellige høringsinstanser. Det var en lang liste. Nederst står det "I tillegg så har departementet fått veldig mange henvendelser fra

brukere, og spesielt har det vært mange henvendelser om BPA." Igjen viser dette hvordan bredden i en organisasjon er med på å påvirke myndighetene i temaer som er politisk aktuelle.

Han fortalte at forbundet i nær fremtid skal i møte med helse- og omsorgskomiteen om denne loven. Mitt liv - kampanjen handler om å lovfeste BPA. Vi har vært på mange andre organisasjoner og politiske partier om lovfesting av BPA. Vi fikk likevel en nedtur. Vi visste at det ville komme et forslag om rettighetsfesting av BPA på landstyre møtet til Arbeiderpartiet. Vi prøvde å påvirke fylkespolitikere til å flagge denne saken. Arbeiderpartiet gjorde et vedtak om at personer med stort behov skal ha rett på BPA, samtidig skal det utredes behov for andre. Den løsningen som nå ble vedtatt på landsmøtet gjør det politisk mulig å få det til. Vi er i løpende kontakt med Arbeiderpartiet. Vi har også jobbet med opposisjonspartiene på stortinget for å få til en bred politisk enighet om

dette. Det ser ut til at vi er på vei til en løsning på dette. Kommunens Sentralforbund er sterke motstandere.

Klageretten – ser det ut for at vi har tapt! Det er viktig å jobbe for en svekket segregering, både på skole og i bolig. Endringer i uføretrygdordningen – regjeringen har ikke kommet med forslag til endringer.

Regjeringen sier at de vil stimulere folk til å gå i arbeid, men da bør det i det minste finnes positiv økonomisk konsekvens av å gå ut i arbeid.

Sysselsettingsstrategien for funksjonshemmede kommer i forbindelse med statsbudsjettet 2012. I loven om uføretrygd vil der være en stortingsmelding som går på hvordan man kan kombinere uføretrygd og arbeid. 42 % av funksjonshemmede er sysselsatt, mens ellers i befolkningen i samme alder ligger det på 80 %.

NHF ønsker ikke en sysselsettingsstrategi som gjør at funksjonshemmede blir B-medlemmer i arbeidslivet. Vi ønsker ikke spesielle arbeidsplasser for funksjonshemmede, vi ønsker ikke kvotering eller andre virkemidler. Den som har jobben skal ha en skikkelig jobb, ikke en liksom jobb. Viktig at NAV gjør sin jobb. NAV har ikke kommet dit de skal. Det handler om riktig tiltak til riktig tid og at det er på riktig plass. Det handler om å ha transportordning på plass, ikke å ha en prøveordning på det 13. året for funksjonsassistent

Det virker som at regjeringen egentlig vil lesse ansvaret over på arbeidsgiveren. Det offentlige er samtidig selv på langt nær flinkest i klassen på dette.

Universell utforming – her skjer det veldig mye. Det handler mye om standardiseringsarbeid. Både bygg, ute områder og kollektivtrafikken. Jeg vil spesielt trekke frem Kristian Bore og takke han for det arbeidet som han har lagt ned.

Det vi trenger – vi vil være en organisasjon som skal forandre samfunnet til det bedre.

Vi er kanskje aktive i 15 % av landets kommuner. Det nytter å være mennesker i lokalmiljøet som påvirker saker videre oppover i systemet. Uten å ha dette demokratiske fundamentet å stå på, så har vi ingen legitimitet.

Takk for jobben dere gjør, den er viktig og har ringvirkninger helt til topps i regjeringen.

5 på Årsmøte

Spørsmål 1: Hvilket inntrykk fikk du av årsmøtet?

Spørsmål 2: Noe spesielt du merket deg?

Lioba Borrevik styremedlem i NHF Bergen

Det var et helt greit årsmøte. Lokalitetene synes jeg virker ok og det tekniske arrangementet fungerte bra. Og det var et visst engasjementet i salen. Valget gikk og uten vansker.

Det måtte være at jeg synes det var få delegater påmeldt. Jeg satt med inntrykk av at det skjedde mye annet denne helgen i NHF. Forbundslederen var jo innom i all hast før han måtte videre til Bergen på et annet årsmøte. Litt samkjøring hadde kanskje vært på sin plass

Eivind Fretheim leder i Hordaland Poliolog

Generelt svært godt inntrykk av årsmøte. Det var mitt første møte med NHF på regionsnivå og det er viktig å få innblikk i hva og hvordan organisasjonen tenker og arbeider. Jeg vil spesielt trekke frem Arne Leins tale til årsmøte. Den var for meg høydepunktet.

Ja, det var det. Jeg tenker spesielt på prosessen omkring valget. Her er det forbedringsmuligheter som noen må ta grep i til neste årsmøte. Både var innstillingen ufullstendig og selve avstemningen uoversiktige.

Marit Haukeland – NHF Meland styremedlem

Det gikk fint. Selv er jeg opptatt av universell utforming og møtet på søndag ga meg, selv om det var mye kjent stoff, nyttig informasjon. Hotellet fungerte bra for meg og jeg hadde en trivelig helg. Så håper jeg det ordner seg omkring Brukerstyrt Personlig Assistanse. Om ikke risikerer vi et kraftig tilbakeskritt.

Det var noe styr rundt valget – folk burde presentert seg eller blitt presentert. Det er ikke slik at alle kjenner alle. Selv føler jeg meg mer motivert etter møte og håper å få være mer med.

Sissel Løchen – NHF Klepp og Time

Jeg har vært med tidligere, men denne gangen var det veldig trivelig. Jeg opplevde et årsmøte med rom for ytringer og jeg har stor tro på at vi har fått et styre som er innstilt på å få til et godt samarbeid med lokallag. Og så er det jo kjekt å treffe både kjente og bli kjent med nye.

Ja, alt for lang kø på handikapp doen.

Christine Søyland NHF Hå

Dette var mitt første møte med regionen. Det opplevde jeg som interessant og lærerikt. Det var en herlig gjeng å være en del av.

Nei, Jeg synes det var et ryddig årsmøte.

2011

Hjelpemiddelmessen

FRAMOHALLEN
FYLLINGSDALEN

Allestadvn.16 (Busslinje 31)

TORSDAG
8.sept.

kl. 10:00 – 18:00

Her får du nyttig informasjon om ulike hjelpemidler for bl.a. bevegelse, kommunikasjon, syn og hørsel.

Messen er et samarbeid mellom Hjelpemiddelsentralen, brukerorganisasjoner og leverandører av hjelpemidler.

Trekning av 3 reisegavekort a kr 2000.

**GRATIS ADGANG
VELKOMMEN!**

Se nettsiden for å søke støtte fra messeoverskuddet.

www.hjelpemiddelmessen.no

Sørvesten møter Egil Hope

Klokken viser halv tolv og det går i automatikken til den elektriske dør-åpneren på Regionskontoret og inn kommer Egil Hope (55) som Sørvesten denne gang møter i sin intervju og portrett serie.

Tekst Alf-Are Skog

Foto Bernt Ove Tharaldsen

Egil Hope er født i tidligere Arna kommune. Han har bodd litt i Sogn, men hovedsakelig i Bergen og da de siste 28 årene på Nordås.

Vi går rett på - hvorfor er du medlem av NHF?

Han ler og sier at han er uviss på hvor lenge han har vært medlem, men han mener det er viktig å være med å støtte organisasjonen som han mener jobber for viktige ting.

Det er nødvendig at det trykkes litt på og at det er noen som står på for saken. Han sier at han før ikke var ikke så aktiv. Da var det naturligvis andre ting som sto i sentrum som familie og arbeid.

Du har vært ansatt i SeaTrans i Bergen i 34 år.

Ja - det er riktig. SeaTrans er et rederi shipping som har sine kontor på Hop i Bergen kommune. Jeg jobbet med regnskap og økonomi og hadde med lønn og budsjett. Vi betjente lønnsutbetaling til ca 250 ansatte hovedsakelig sjøfolk. Arbeidet gikk ut på å se til at folkene fikk pengene sine, at riktig trekk ble trukket og at skatter og avgifter ble innbetalt. Alt dette innenfor de budsjetter som ledelsen hadde bestemt.

Jeg begynte i SeaTrans i 1975. Den gang var det et lite firma, men det vokste seg etter hvert til å bli et stort firma og jeg fikk gleden av å følge med på utviklingen fra små manuelle økonomisystemer til store datastyrte. SeaTrans er et rederi som seiler på alle verdens hav, med hovedaktiviteten i Nord Europa.

Egil trekker frem en historie som kanskje noen av leserne husker om et SAS-fly som ble fraktet på båtdekket etter at det hadde sklidd av rullebanen og ødelagt fronten. Det var SeaTrans som fraktet SAS maskinen til Fornebu Oslo. Det ble det den gang mye PR og oppmerksomheten rundt.

SeaTrans har vært en god arbeidsplass. Alle kjente alle, og jeg har som sagt fått være med i hele ekspansjonsfasen. Firmaet har hatt god og stabil økonomi. Det har vært råd til tilrettelegging og det har jeg erfart blitt gjort.

Alt fra dørstokker til toalett, til ombygging av kontor, installering av heis, automatisering av dører og alarm er fulgt opp. Før det kom på plass var jeg avhengig av en hånd fra kollega og selv om det ikke var noe problem ble det mye lettere for meg og jeg var mer på egne hjul, om du forstår.

Hvordan kom du over denne jobben?

Det var takket være en god nabo som jobbet på Seatrans. Han kjente til meg og at jeg var på utkikk etter jobb. Han var kjent med at jeg hadde erfaring med det å arbeide med tall.

Også i 1975 var det ikke noen fordel å ha en funksjonshemning når en var på jobbsøk. Jeg hadde før dette var aktuelt vært på utkikk og faktisk hadde jeg fått tilbud om arbeid. Jeg måtte si det fra meg fordi jeg ikke hadde bil til å komme meg på jobb.

Reglene i Folketrygden, som det den gang het, var slik at for å få støtte til bil måtte en ha jobb. Hadde en ikke jobb kunne en ikke søke om støtte til bil. TT-tjeneste fantes ikke.

Akkurat som i dag var det altså den gang heller ikke noen ulempe å ha en kontakt – en bekjent. Jeg hadde neppe fått jobben

hos SeaTrans dersom det ikke hadde vært for naboen. Jeg fikk ikke støtte til bil fordi jeg ikke hadde jobb og jeg fikk ikke jobb fordi jeg ikke hadde bil.

Når dette dukket opp som troll av eske måtte jeg si ja, eller miste muligheten. Løsningen ble den gode naboen. Jeg fikk sitte på med han hver dag inntil jeg fikk bil.

Allerede da kan vi skryte og si at vi var miljøbeviste og praktiserte kompiskjøring fra og til jobben.

Hva syntes du om at nærmere 80000 funksjonshemmede som ønsker jobb erfarer at de ikke er ønsket?

Muligheten til å komme i arbeid er i dag like dårlig som den var i 1975. Jeg ser den samme trenden. Det er stor skepsis i arbeidslivet og det ser vi gjennom arbeidsgiverne som tenker utgifter og sykemelding. De ser kun det negative. Tilretteleggingen knyttes til noe ekstra, og arbeidsgivere tenker da ekstra utgifter.

Jeg tror det må settes fokus på det at alle arbeidstakere bidrar med en gevinst. Tilrettelegging på min arbeidsplass førte til forenkling av for eksempel vareleveranse av større kontorutstyr. Det gjorde at andre kollega kunne fungere på jobb ved kortere sykdom og at sykefravær ble lavere.

Men er det ikke riktig at funksjonshemmede har større fravær fra arbeid enn andre?

Min erfaring er at det ikke er riktig. For mitt vedkommende har jeg aldri vært borte en dag fra arbeid utenom opphold på Beitostølen.

Nå har jeg hatt veldig god allmennhelse. Det har vært viktig for meg å være presis. Tilbake til min gode nabo så påstod han at jeg var like presis som klokken. Jeg har

en sykdom som har vært stabil lenge. Det ble etter hvert en sport å ikke være borte fra jobben.

Jeg fikk det for meg at ingen skulle få si «se vi hadde rett». Noen vil gjerne si dette er å fremstå som «martyraktig». Det er det ikke.

Det er veldig mange som sitter hjemme, som gir opp å få seg en jobb. Jeg tror at der hvor arbeidsgivere ansetter funksjonshemmede der vil arbeidsplassen få en veldig motivert arbeidstaker. Det er mennesker som har ventet lenge - som er kvalifisert og som går til med engasjement. Jeg tror arbeidsgiver ikke ser slik på det. De ofrer det ikke en tanke og gir det heller ikke en sjanse.

Jeg husker fra en periode på jobben. Jeg var gått tom og så meg etter noe annet å gjøre. Jeg var til intervju, men jeg minnes at det lyste gjennom at her ville man ikke ha handikappede. De hadde ikke noe imot de, men de hadde ikke hatt tid til å prioritere handikappet. Jeg opplevde å bli vurdert på jobbintervjuet som en belastning og veid i utgiftskroner.

Hva ser du må skje?

Jeg holdt på å si ansett alle krøkker du kommer over. – Nei, funksjonshemmede er som andre mennesker – forskjellige. Men jeg mener det er for mye snakk og for lite handling fra politikere. Det holdes for mange festtaler. Noe, det være seg private eller det offentlige, må gå foran å vise vei. I dag er det ikke noe samhold i arbeidspakken. Et eksempel - du får en jobb, men har ikke transport eller assistanse. Både transport og assistanseordning finnes, men det er ikke penger. Hva hjelper det da med festtalene?

Som rullstolbruker i shipping ble det ikke en begrensning?

I den første tiden var jeg med på en del reising på kurs etc, men etter hvert ble det for slitsomt og jeg tok det opp med ledelsen og vi kom fram til at alle parter var mest tjent med at jeg jobbet på kontoret.

Mitt arbeidsverktøy ble telefon og telefaks og data. Jeg var om bord på noen av båtene. Det var i gamle dager hvor kollegaer bar meg på ryggen.

Det ryktes at du ikke liker brunost, hva er galt med brunosten?

Egil ler godt og sier han regner med at her er jeg blitt bokstavelig talt blitt matet av tidligere kollega. Jeg henviser til beskyttelse av kilden og avviser ytterligere kommentar. Det liker jeg ikke. Jeg kan ikke make det.

Det var jo noen på jobben som hadde fått høre det og som bestemte seg for å lure meg til å spise det. På kantina var det hjelpsomme personer som hadde prøvd seg med å legge brunosten under skinken, men jeg ante uro og spiste ikke smørbrødet. Det er jo en liten sak, men jeg fikser ikke det når brunosten kleber seg i ganen. Det er grunnen. Ellers har det vært en svært så god tone blant medarbeiderne. Mange gode minner både fra blåturen og julebord.

Du jobbet i halv stilling noen år, men sluttet helt i 2009. Etter det har du bare sittet og tvinnet tommer?

Jeg har jobbet litt med pc for å vedlikeholde den kunnskap jeg har opparbeidet. Jeg har blant annet tatt kurs innen Webdesign på friundervisningen. I det hele har jeg brukt mye tid på prosjektet Bergen for alle som er mitt barn nummer tre.

Bergen for alle – hva er det?

Det er et firma som jeg har startet. Jeg har satt fokus på mer kultur - fritids og gjerne historiske steder som museum, ulike ute aktiviteter for eksempel Arboretet og Botanisk hage eller Kystmuseet på Rong bare for å nevne noen.

Nettsiden er en guide over tilgjengelige bygg og uteområder. Den omhandler steder som kan besøkes av alle, der rullestol er brukt som dimensjonerende faktor. Fokus på parkering - uteareal og adkomst - inngangsparti - heis - toalett og planløsning inne med resepsjon - kafe - kino og utstilling. Det er mitt ønske at nettsiden skal gi inspirasjon å pirre interessen for å dra på tur. Målgruppen er enkeltpersoner, lag og foreninger, bofellesskap og dagsenter, støttekontakter og BPA-assistenten.

Noe som du kunne tenkt deg NHF gjorde om igjen?

NSB aksjon som vi hadde for mange år siden mener jeg vi bør vekke liv i. Det var den gang da vi satte lyset på tilgjengeligheten på Bergensbanen. Det var utrolig gøy da det sto på. Vi var delt opp i grupper som skulle ta våre etapper. Poenget var at vi skulle gå på toget ta det til neste stasjon hvor nye reisende (rullestolbruker) kom på. Slik skulle det fortsette fra Bergen til Oslo samtidig som det skjedde tilsvarende fra Oslo til Bergen.

Jeg hadde etappen Myrdal til Finse. Først kjørte jeg fra Bergen til Flåm for å ta Flåmsbanen opp til Myrdal. Så bar det til Finse til lunsj. Så langt gikk det etter planen. Toget ble forsinket, men de fikk meg på og av etter mye om og men.

Det var på returen det skjedde. Før Mjølfjell stasjon fikk toget stopp. Alle måtte ut. Det var fare for full strømteknobling og at man ville kunne miste bremseeffekten på toget. Jeg ble løftet ut og plassert på en krakk inne i tunnelen. Der satt jeg ved siden av toget. Vi kom oss til Mjølfjell og med tog til Voss og ankom Bergen noen timer forsinket - dyktig sliten, men med en opplevelse rikere i live.

Slike aksjoner kunne jeg tenkt meg flere av, avslutter Egil Hope.

Har du fått noen respons?

Ja, faktisk. Flere fra omsorgsboliger for utviklingshemmede har tatt kontakt og det er tydelig at det er et stort behov for denne type informasjon. Mange uttrykker stor overraskelse over hvor brukbart det er, men ingen har fortalt om at det fantes.

Er dette kritikk til NHF?

Nei, det blir ikke riktig. Det må være det enkelte sted og den kommunale virksomheten som har ansvaret for å informere om hvilke produkter og muligheter som finnes.

Egil blir engasjert og rettet på seg i stolen.

Ta Fjell Festning i Fjell kommune rett utenfor Bergen. Det er ikke mye kjent, nå er det nettopp ferdig restaurert. Her kan en kjøre helt frem med bil og ta turen ned i de underjordiske tunnelene. Der kan en se gangsystem, sovesalene, våpenutstilling før en avslutter med lunsj i kafeen med den vakre utsikten. Festningen er gjenskapt fra slik den var da tyskerne var der under 2 verdens krig.

Ellers sysler jeg med litt økonomi og er økonomileder i NHF Bergen og i Foreningen for Muskelsyke Hordaland Sogn og Fjordane, samt at jeg har ansvaret med nettsidene til de samme.

Hva synes du om bybanen i Bergen?

Bybanen er helt grei, men automatene er ikke bra. Derfor går jeg rett om bord og kjører som informasjonssjefen på Skyss har sagt at "gratis" Det er ikke min feil at betalingsautomatene ikke er universelt utformet. Det går greit av og på, men en sitter usikret i vognen. Lavbussene har jeg

brukt en del. Her sitter en med ryggen mot kjøreretning. Det erfarer jeg som veldig positivt.

Hva mener du NHF bør gjøre?

Vet ikke helt hva NHF bør gjøre. Det er utvilsomt mye å ta tak i. Men det er viktig å stå på kravene overfor politikerne. Vi må være på vakt for ytterligere nedskjæringer og dette som skjer på de konkurranseutsatte tjenestene.

Din siste leste bok?

Det er enkelt. Jeg leser ikke bøker. Leser mye nettaviser og ser filmer på tv. Bøker får jeg lese når jeg blir gammel og får tid til det. Jeg har aldri vært noen lesehest.

Sola kommune
Avdeling kommunalteknikk

VANN AVLØP RENOVASJON PRODUKSJON

INFORMASJON OM RENOVASJONSTJENESTEN

Slik gjør du med drikkekartongene

Skyll drikkekartongene, brett hver kartong og putt dem inni hverandre til det blir en drikkekartong-kubbe (6+1). Ha kubbene i en plastpose, knytt igjen og legg posen i den grønne beholderen. Det gjør ingenting om kartongene har aluminiumsbelegg, plastbelegg eller skrukork i plast.

RETT PÅ SAK © 51 64 64 55

Sola kommune, Tlf. 51 65 33 00, E-post: servicetorget@sola.kommune.no, www.sola.kommune.no

Vel overstøtt påske og pinse

Nå har Norges Handikapforbund Sørvest og de fleste av lokallagene hatt sine årsmøter og jeg ønsker alle styrene rundt om i Hordaland og Rogaland lykke til med arbeidet. Det er nå viktig at dere oversender protokoll, årsmelding, regnskap og registreringskjema til regionskontoret så snart dere kan.

Organisasjonen

Antall medlemmer synker og antall lokallag synker. Etter flere år med lite og ingen aktivitet i lokallagene NHF Kvinnherad, NHF Odda, NHF Askøy og NHF Sotra sendte vi i mars ut brev om lokallagstilknytningen for medlemmene i disse lagene. I den forbindelse spurte vi om de ønsket å flytte medlemskapet sitt over til et nærliggende lokallag. Medlemskap er en av de viktigste forutsetningene for det interessepolitiske arbeidet.

Når det gjelder NHF Sotra ønsket flere av medlemmene å prøve å få laget opp å gå igjen. Sotra har nå stor befolkningsøkning, slik at mulighetene for dette burde være tilstede. Regionskontoret vil etter ønske fra medlemmene prøve å etablere et nytt styre i løpet av året.

Jeg vil også nevne at selv om det blir færre lokallag, ser vi på den andre siden at de lokal-lagene som er, blir mer aktive.

Kartlegging av kommunale råd

Ut fra kartleggingen av de kommunale råd i Hordaland og Rogaland, virker det som

om rådene er dårlig kjent i kommunene og svært varierende både når det gjelder sammensetning og arbeidsoppgaver. Regionskontoret søker i disse dager midler til brukeropplæring for rådsmedlemmer etter valget 2011.

Kartlegging av grunnskoler i Rogaland

Kartlegging av alle grunnskolene i Rogaland er gjennomført. Det er nå dannet et utvalg, med medlemmer fra noen av lokallagene i Rogaland. Utvalget skal arbeide videre med kartleggingen.

Veiledningstjenesten - likemann og rettighetsarbeid.

I 2011 skal det arrangeres 2 grunnkurs i likemannsarbeid. Dette er et samarbeidsprosjekt med LARS i begge fylker, men også et tilbud for aktuelle medlemmer i alle lag. Det første kurset ble gjennomført i Hordaland, den 28. mai. Likelydende kurs vil bli gjennomført til høsten i Rogaland.

NHF Sørvest skal fremskaffe oversikt over alle likemannshjelperne i regionen. Vi vet at det er mange dyktige likemenn i regionen, men vi trenger en oppdatert liste over hvem de er og hvilket lag de representerer. Dette vil være til stor hjelp for både oss på regionskontoret og NHF sentralt. Når vi har fått oppdatert liste over likemennene kan vi videresende forespørsler til vedkommende og samtidig forhøre oss om hva den enkelte

KONTORETS
SPALTE

Vigdis Hope
Vigdis.hope@nhf.no

likemann ønsker og trenger av oppdatering fra oss.

"Funkisdagene" i Bergen og Stavanger

I februar 2011 fikk NHF Sørvest fikk innvilget søknad om å benytte Festplassen i Bergen til å presentere organisasjonen lørdag 27. august 2011. Arrangementet planlegges i tett samarbeid med NHFU Sørvest, landsforeninger og kommunelag og skal avhengig av finansiering etter planen inkludere konsert, oppvisningskamp i basket, "levende bibliotek", labyrint for å vise utfordringer knyttet manglende Universell Utforming, blant annet.

Hovedmål med arrangementet er å gjøre landsforeninger og kommunelag i regionen kjent i offentligheten. Vi satser på å arrangere "Funkisdagen" på Festplassen i Bergen 27. august 2011. Går arrangementet som vi ønsker, vil vi arrangere en tilsvarende dag i Stavanger sentrum i 2012.

Riktig god sommer!

Fortsatt boikott av Norwegian

Som mange av dere kanskje har fått med seg kan NHF-ere notere seg en delseier i kampen mot diskriminering av funksjonshemmede på reiser med fly. Boikottaksjonen mot Norwegian, startet som reaksjon på flyselskapets kategoriske pålegg om ledsager for alle rullestolbrukere, har ført til at flyselskapet har tatt noen steg på veien mot bedre behandling av bevegelseshemmede som passasjergruppe. De pålegger ikke lenger automatisk alle rullestolbrukere å ha med ledsager når de skal fly innenlands, hvilket er en endring i forhold til tidligere.

Senere tids medieinnslag viser imidlertid at flyselskapet ikke har kommet helt i mål. Mens flyselskaper som SAS og Air France har stor takhøyde når det gjelder å la passasjerer reise alene, pålegger Norwegian fortsatt en del passasjerer å ha med ledsager.

NHF fortsetter derfor boikottaksjonen mot flyselskapet. Vi fortsetter samtidig arbeidet mot myndigheter for å få på plass regler som ikke bidrar til diskriminering av passasjerer.

Vi oppfordrer nå alle om å komme med

innspill på hvilke andre flyselskaper som har et godt tilbud også til passasjerer med funksjonsnedsettelse.

Dette kan gjøres på NHF's egne Facebook-sider, www.facebook.com/NorgesHandikapforbund, eller www.facebook.com/NorgesHandikapforbund?sk=wall#!/pages/Boikott-Norwegian/130725086987763.

EGERSUND

Lindøyveien 86, 4370 Egersund
Tlf. 51 46 18 40 • www.hymek.no

GJESDAL

Gjesdal kommune
Barneverntjenesten
Rettedalen 1, 4330 Ålgård
Tlf. 51 61 11 10

HJELMELAND

4130 Hjelmeland
Tlf.: 48 05 06 00
post@spahotellvelvaere.no
www.spahotellvelvaere.no

KARMØY

Vassbakk & Stol AS

Pb. 63, 4291 Kopervik
Tlf. 52 85 17 66

KLEPP

Abobil.no

tlf. 47 25 01 47
www.abobil.no

SANDNES

Njærheim Rør

- din rørlegger i
Rogaland til tjeneste

Tlf. 922 00 477 • www.njaerheim-ror.no

SOLA

ARL Autorisert regnskapslag

Sola Regnskap BA

Sandev. 32
Pb. 135, 4097 Sola
Tlf.: 51 71 99 30, Fax: 51 71 99 31

D. Danielsen AS

Tananger, 4056 Tananger
Tlf. 51 64 88 00 Fax: 51 64 88 01
**Kolonial, skipshandel stor
husholdningsavdeling, riggavdeling**

STAVANGER

Din lokale elektriker til bolig eller næringsbygg
stavanger@bravida.no • www.bravida.no
tlf. 02407

**T. AASEN
SOLSKJERMING**

Et soleklart valg!

Persienne • lamellgardiner • rullegardiner
liftgardiner • panelgardiner • plisségardiner
Tlf. 51 85 99 00 • www.t-aasen.no

kvaleberg industri
Flinteg. 2A, 4016 Stavanger
Tlf. 95 40 03 00 • Fax: 51 95 04 99

TIME

STORSTOVA

Tlf. 51 48 14 10 www.storstova.no

TYSVÆR

Alt innen: • Rør • Service
• Nybygg • Industri

**Kontor: 52 71 55 00 • Fax: 52 71 69 77
Mobil: 93 45 74 56**

KARMØY

Haaland & Thuestad AS

Sundv. 22, 4250 Kopervik, Tlf. 52 84 69 00, www.haaland-thuestad.no

Industripartner Karmøy AS

Vea Øst, 4276 Vedavågen, Tlf. 52 82 46 02

SANDNES

Bærheim Mur og Flis

Blindensol 2A, 4321 Sandnes, Tlf. 51 62 90 44

SOLA

Sola Taxi

Solakrossen, 4050 Sola, Tlf. 51 65 04 44

STAVANGER

Kiropraktiske Klinik AS

Nordbøgt. 6, 4006 Stavanger, Tlf. 51 89 60 55

Cowi AS

Haugåsstubben 3, 4016 Stavanger, Tlf. 51 82 59 00

TIME

Bryne Rør AS

Skuleg. 9, 4340 Bryne, Tlf. 51 48 11 22

Tor Jone Aase

Orrevn. 503, 4340 Bryne, Tlf. 926 72 319, Masse, Transport, Snøridding

Vi takker alle våre
annonsører for den
flotte støtten!

BRYNE STEIN OG HAGESERVICE AS

Telefon 934 91 947

Pb. 66, 4349 Bryne

Støtter det lokale NHF

bryne.stein.hage@hann.no

TERRA
EIENDOMSMEGLING

BAKKE/OMBORD STIGNING UTSTYR OG NYE BROER

til Stavanger lufthavn Sola

Historien bak nåværende prøveprosjekt med nytt PRM (Personer med redusert mobilitet) på Sola og Flesland.

Tekst: Kristian Bore

I kjølvannet av det mye omtalte Sola saken, ble det nedsatt to parallelle arbeidsgrupper på Sola som skulle se på alternativ PRM utstyr og nye og mer fleksible broer.

Det første møtet fant sted 28.01.10. Gruppen ble ledet av Lufthavnsjef Leif Lorentzen og sentrale personer fra bl.a. AVINOR drift og vedlikehold, flyselskaper. Undertegnede representerte brukerutvalget. Gruppen er etter vert supplert med flere fagpersoner innad i AVINOR og representanter fra den sentrale flygruppen.

AVINOR sentralt og flygruppen hadde i en tid jobba med ulike alternative og bl.a. vurdert en enkel stolheis type T 80/Helix, som leveres av Thyssen Krupp Monilift a/s.

I forkan av møtet hadde jeg sjekket stolheisen nøye og kunne derfor sette frem 9. godt dokumenterte kritiske punkter om heisalternativet. Heisstolen ble derfor skrinlagt.

Gruppen sto igjen med to andre alternativer. En Italiensk sakse heis. Type PED 11-30 og den noe eldre "Bråten heisen" som fortsatt er i drift på flyplassene på Kjevik og i Haugesund.

Da ingen i PRM gruppen på Sola hadde erfaring med de nevnte heisene, gikk saken videre til AVINOR sentralt og den sentrale flygruppen.

Ble innkalt til møte i flygruppe 10 feb.2010 i Oslo. På dette møte var det stor enighet i at flygruppen måtte saumfare/undersøke merkede for bakkeutstyr og broer, som kunne tilfredsstillte kravene til universell utforming. En slik utredning ville trolig ta 2-3 år. Jeg mente vel med rimelig klar tekst, at dette hadde vi på Sola ikke tid til å

vente på. Et utsagn alle forsto og støtta.

Det ble dermed vedtatt å kjøpe inn den italienske sakse heisen Type PED 11-30 til utprøves på Sola. Undertegnede og Tore A Bjørback NHF fikk og i oppdrag om å reise til Haugesund for å se, teste og rapportere inntrykket av Bråtenheisen.

17 mars 10. Reiste vi/ en delegasjon fra Sola, flygruppen og AVINOR sentralt, til Roma for og besøkte fabrikken som produserer sakseheisene. Her fikk vi teste både heisen som i dag er plassert på Sola og den nye heisbilen som skal utprøves på Flesland. Begge heistypene virket stabile og trygge. Vi var imidlertid noe i tvil om hvordan Sola heisen ville fungere på glatt føre.

PRM gruppen på Sola skal i en tid fremover ca. 1/2 år, følge med /analysere effekten, driftsikkerhet og ikke minst kartlegge hvordan brukerne opplever heisen. Vi har utarbeidet et frankert spørreskjema som alle brukerne som benytter heisen, svarer på. Brukernes erfaring og opplevelse vil være avgjørende om hvorvidt AVINOR vil anskaffe denne heistypen på andre flyplasser.

Kan også opplyse at en modernisert utgave av den omtalte Bråtenheisen i dag produseres i Sverige, og at denne heis typen også skal innkjøpes av AVINOR og uttestes, muligens på Værnes eller i Bodø.

18. januar 11. var Tore A. Bjørback og undertegnede invitert til Birmingham i England for å se på det som omtaltes som verdens første flybro, fra bakkenivå "Aviramp". Forstår jeg det rett, vurderer firmaet som driver assistenttjenesten på Gardermoen å kjøpe inn et eksemplar av Aviramp i forbindelsen med utvidelsen av Gardermoen.

Utskiftning broer gate 12 - 19 på Sola.

Høsten 2009 ble det opprettet et bro utvalg. Utvalget består av bl.a. AVINOR adm. På Sola, bro eksperter i AVINOR a/s, ansvarlige for drift og vedlikehold og ulike flyselskap. Også her representerte undertegnede Brukerutvalget. Dette var for meg et særdeles lærerikt utvalg. Det skulle bl.a. innhente opplysninger om aktuell brotyper, dagens og morgendagens flytyper, prognoser, trafikkmønsteret, passasjer utviklingen 10 år frem i tid med mer.

Viktige kriterier i nominert rekkefølge / viktighetsgrad var bl.a.: kostnader, universell utforming, fleksibilitet/ egenskaper, brukervennlighet, driftsstabilitet, servicetilgjengelighet, beslag av areal på flysiden.

Utvalget har vært på befaring på flyplasser og fabrikker bl.a. København, Trelleborg i Sverige og i Spania. (På befaringene var også Tore A. Bjørback med).)Kontrakt og Leveringsavtaler vil trolig være signert ved utgangen av mai 2011.

Selve utskiftningsarbeidet med broene gate 12 - 19 skal starte til høsten og ferdigstilles før utgang av 2012. Arbeidet omfatter også utvidelse av Duty free utland og utvidelse av security i 2 etasje. Terminalbygget innland blir også utvidet i 2 etasje. Det bygges ny gate 19 og råbygg for gate 20. (bro til gate 20 kommer på en senere tidspunkt.)

Ambulift til Bergen lufthavn

Flyplassen forbereder seg nå på å motta en såkalt Ambulift. For reisende som benytter seg av assistansetjenesten vil dette være kjent utstyr på andre flyplasser i Europa.

Tekst: Christel Øen

Oslo lufthavn har lenge hatt slikt utstyr for å lette ombordstigning for reisende i rullestol. Regelen vil fortsatt være at fly parkerer ved bro når dette er mulig, men i de tilfeller der det ikke lar seg gjøre vil ambuliften bli brukt. Flyplassen har tidligere ikke hatt utstyr til å foreta forflytning på denne måten og bæring har vært eneste alternativ. En del flytyper kan ikke parkere helt inntil den brotypen som eksisterer på vår lufthavn. Derfor er dette utstyret etterlengtet. Ambuliften er av typen AVIOGEI EAU 1500 FLS med motor som er hydrostatisk drevet. Liften vil ha en løftehøyde på ca 4,5 meter og en maks hastighet på 25 km/t. Det betyr at den vil kunne betjene de fleste flytyper som lander på flyplassen. Ambuliften skal likevel leases i en prøveperiode, slik at vi får testet utstyret innen eventuell overtagelse. Testen vil bl.a. gå ut på sikre anvendelighet mot de mindre flytypene. Avinor er i tett dialog med Norges Handikapforbund og vil sikre seg at utstyret oppleves som brukervennlig. Levering er ventet i begynnelsen av juni.

Bestilling av assistansetjenesten

Vi minner om at assistansetjenesten bør bestilles samtidig med reisen. Ved ubestilt assistanse må man beregne noe lenger ventetid enn ellers. Ved bestilte assistanser følger bestilling av ambuliften denne med unntak av ankomster til bro. Ved ubestilte assistanser vil tidlig oppmøte være av enda større viktighet enn ellers.

Anbefalt oppmøtetid ved lufthavnen:

- innlandsreiser: 60 minutter
- utlandsreiser: 90 minutter
- charter: 120 min.

“EasyRoller” på prøve hos SAS Ground Handling.

På flyplassmessen i København var det mange som viste interesse for denne metallfrie rullestolen, framstilt av EasyRoller. Stolen er laget av miljøvennlig ABS plastikk og forenkler security gjennomgangen ved at den ikke gjør utslag, noe en vanlig rullestol alltid vil gjøre. Ikke bare vil denne stolen kunne forenkle hverdagen for den reisende, den kan også øke effektiviteten i sikkerhetskontrollen.

Stolen er utviklet av to norske designere med erfaring innen security. Stolen har vist seg å være like motstandsdyktig som en metallrullestol og har allerede vunnet flere designpriser. Nå gjenstår det å se hvordan den oppleves på Bergen lufthavn.

**Premiere
Produkter**

Austbøsetta 6, 4085 Hundvåg

Rett & slett handle på nett.

www.premiere-produkter.no

Vi takker
alle våre
annonsører
for den
flotte støtten!

STAVANGER
BOLIGBYGGELAG

Stavanger Boligbyggelag

Løkkeveien 51.

Postboks 88 Sentrum, 4001 Stavanger

Telefon: 51 84 95 00

Telefax: 51 84 95 05

www.boligbyggelaget.no

Alle som viser gyldig ledsagerbevis eller annen
bekreftelse på at de kommer fra institusjon
betaler for 1 billett og får 1 billett.

Gjelder for alle forestillinger
i Sandnes og Stavanger*

KINO

For mer informasjon
ring 51 51 07 00
www.sfkino.no

*Gjelder ikke luksussalen

ORTOPEDITEKNIKK AS

Vi produserer og tilpasser alt av

ORTOPEDISKE HJELPEMIDLER

i samarbeid med sykehus og helseinstitusjoner i Rogaland.

Stavanger tlf. 51 88 56 60

Sandnes tlf. 51 66 44 83

e-post: stavanger@ortopediteknikk.no

Stavanger: Breidablikkvn. 3 B, Sandnes: Asheimvn. 2,
4017 Stavanger 4318 Sandnes

FARSTAD
catering

Jærveien 502, 4352 Kleppe

Tlf. 51 48 21 82 • E-post: post@farstad-catering.no

For mer info om meny og priser,
se våre nettsider; www.farstad-catering.no

Dolphin

Plattformv. 5, Pb. 63, 4098 Tananger

Tlf. 51 69 43 00 • www.dolphin.as

Deres leverandør av moderne kjøkken, bad og garderober

Midbøe

Lagårdsveien 65, 4010 Stavanger

Telefon. 51 53 74 00 Telefaks. 51 53 74 41

E-post: info@midboe.HTH.no www.midboe.no

...du får det litt bedre hos

TOTAL

Halsnøy får gang- og sykkelsti

Etter mange år med "tautrekking" får deler av Halsnøy nå endeleg ny gang- og sykkelsti. Det gjeld strekninga Sæbøvik til Sunnhordland Folkehøgskule for dei som er litt lokalkjente. Rett nok skal deler av gang- og sykkelstien gå via ein eldre og mindre trafikkert veg, men samla sett vert dette eit stort framsteg for dei mjuke trafikkantane.

Det er særleg finansieringsmåten som har gjort dette til ei litt kontroversiell sak. Halsnøy vart fysisk knytt til resten av Kvinnherad kommune med undersjøisk tunnel 8. mars 2008. Deler av trafikken frå Hardanger og Kvinnherad til Stord hadde tidlegare gått via ferjesambandet Sunde-Ranavik-Skjersholmane. Etter opninga av Halsnøytunnelen vart Sunde ferjekai nedlagt. Denne trafikken vert nå leia over nordre del av Halsnøy og til ferjesambandet Ranavik-Skjersholmane. Vegane på Halsnøy er svært dårlege. Løyvingar til utbetring av vegane og sikring

av dei mjuke trafikkantane på den aktuelle strekninga, har vore heilt fråverande. Det vart difor arbeid lokalt for å finna ein finansieringsmodell som kunne betra tilhøva langs denne strekkja med aukande trafikk. Resultatet vart at Kvinnherad kommune og Fjelberg Kraftlag - sistnemnde eigd av befolkninga på Halsnøy og Valen, forskotterte 15 mill kvar. I tillegg skulle næringslivet på Halsnøy også forskottera med nokre millionar.

At eit lokalt kraftlag skulle involvera seg i trafikksikring resulterte i mykje krangling lokalt, men som altså enda godt. I skrivande stund vert asfalten lagt og alle som bur og ferdast på strekninga ser fram til å ta i bruk ca 4km ny gang- og sykkelsti. Både entreprenøren og vegvesenet har gjort ein framifrå jobb, heilt i trå med universell utforming.

Nils Magne Kloster

Hjelpemiddelmessen i Rogaland 2011.

Tekst: vigdis.hope@nhf.no

Hjelpemiddelmessen ble arrangert 4 og 5. mai 2011.

Messen satte fokus på tilgjengelighet og livskvalitet for funksjonshemmede.

Hjelpemiddelleverandørene i Rogaland ønsket brukere, terapeuter og omsorgspersoner velkommen til årets hjelpemiddelmesse. NAV Rogaland og Norges Handikapforbund Sørvest var også representert på begge messestedene.

Her hadde man anledning til å prøve ut

hjelpemidler og bli oppdatert på de nyeste på markedet.

På formiddagen ble messen for det meste besøkt av fagpersoner, innen helse og omsorg, samt skoleelever, med fagkrets innen ergo og fysioterapi.

I etterkant ser man at det bør jobbes mer med å lage en plan for å få flere brukere til å besøke messen.

Den 4. mai ble messen arrangert på Tysværtunet. Messen ble besøkt av 65 personer.

På Tysværtunet ble NHF Sørvest sin stand

bemannet av: Leder i NHF Karmøy, Kjell Inge Bringedal og regionstyremedlem, Tore Eugen Hansen.

Den 5. mai ble messen arrangert i Åsenhallen, på Sola. Messen ble her besøkt av 100 personer.

I Åsenhallen ble NHF Sørvest sin stand bemannet av: Regionleder, Anne-Berit Kolås, seniorkonsulent på regionskontoret, Vigdis Hope og Anne-Marie Auestad og Per Åge Øglend (begge fra NHF Stavanger).

Trinnfritt i Eid kyrkje

Mange eldre kulturbygg og kyrkjer har vore og er for mange rullestolbrukarar eit problem å komma inn i. Eid kyrkje på Halsnøy har vore tilgjengeleg via ein laus aluminiumsrampe i lengre tid. Når denne ligg mot eit ujamnt underlag av steinheller, kjem ein til kyrkja med bulder og brak. I ei gravferd kan ein tru ein går inn for å vekkja den døde. Nå er rampen og det eine trappetrinnet som skapte rabalderet fjerna. I tillegg er golvet heva slik at dørtersklane kan forserast utan problem. Terrenget er heva og ei rist er lagt heilt inntil dørterskelen. Nå kan alle komma til kyrkja på ein verdig måte.

Nils Magne Kloster

Før

Etter

Premiere på nye Vito. Opplev trendsetteren live!

Prøvekjør nye Vito 4x4 med et nyutviklet chassis, som med forbedret hjuloppheng kommuniserer enda bedre med underlaget og gir høyere kjørekomfort og lavere støynivå. Nye Vito 4x4 leveres med permanent firehjulsdrift i kombinasjon med automatgir, noe som gjør den perfekt for norske forhold. ESP, ASR, ABS, BAS og EBD er sikkerhetssystemer som er standard i nye Vito og gjør at bilen nok en gang løfter standarden i bransjen.

Les mer på www.mercedes-benz.no

Valget er enkelt, prøv nye Vito 4x4.

Introduksjonstilbud:
Bi-xenonlykter med LED kjørellys

Kun **3.900,-** Inkl. mva.
kr (veil. 7.920,-)

Tilbudet gjelder til 31.12.2010

Vito 4x4 fra kr. 308.858,- (Vito 113 4x4 m/automatgir, 136hk). Prisen er eks. mva. inkl. klargjøring og frakt levert Oslo
Gj.snitt forbruk Vito 4x4 113/116, CDI: 0,89 - 0,91 l/mil. CO2 utslipp 234 - 240 g/km. Importør: Bertel O. Steen AS

Mercedes-Benz

Bertel O. Steen

Bertel O. Steen Rogaland AS, Vassbotnen 9, 4069 Stavanger, tlf. 51 70 70 70. www.bosrogaland.no
Bertel O. Steen Bergen AS, Ekraveien 27, 5261 Indre Arna, tlf. 55 39 31 00 - www.bergen.bos.no

Power and productivity
for a better world™

Norges Handikapforbund Sørvest

arrangerer en gratis funkisdag på Festplassen i Bergen
Vi vil vise hvem vi er og lage en familiedag for alle

- Konsert
- Rullestolbasket
- Hinderløype
- Hoppeslott

Funkisdagen 2011

Lørdag 27.august kl 12:00 - 16:00

BERGEN**Hjelpemiddelhuset
for korttidsutlån**Øvre Fyllingsvei 35, 5161 Laksevåg
Tlf. 55 94 71 30**B Ø M L Ø****Bømlo Hus**www.bomlohus.no

tlf. 53 42 11 60

WÄRTSILÄ NORWAY AS

5420 Rubbestadneset

Tlf. 53 42 25 00 • Fax. 53 42 25 01

www.wartsila.com/no**FJELL**

Tlf. 56 33 03 03 Fax. 56 32 03 73

Mob. 958 13 999

E-mail: knut@murmester-ulveseth.no**KVINNHERRAD**

- du kjenner oss

HATLESTRAND

5635 Hatlestrand • Tlf. 53 48 87 04

Sør-Norge Aluminium AS

5460 Husnes Fax. 53 47 50 26

Tlf. 53 47 50 00

STORD**FRONTA**www.frontagruppen.no

Ringveien 44, 5412 Stord

Tlf. 53 41 68 00

Stord Eiendom AS

Hamnegata 22, 5411 Stord

Tlf. 53 40 20 99

B Ø M L Ø**Finnås Kraftlag**

5430 Bremnes, Tlf. 53 42 89 00

FJELL**B. Telle Trearbeid AS**

Tellnes Næringspark, 5357 Fjell, Tlf. 56 31 20 80

FUSA**Kenneth Opheim AS**

5641 Fusa, Tlf. 920 93 398

Samnøy AS

Holsundvn. 732, 5642 Holmefjord, Tlf. 56 58 28 04

Straume Bensin / Autosenter AS

Sartorvn. 10, 5353 Straume, Tlf. 56 32 62 80

Eide Fjordbruk AS

5640 Eikelandssosen, Tlf. 56 58 52 00

KVINNHERRAD**Expert Husnes**

Sentrumsvn. 41, 5460 Husnes, Tlf. 53 47 16 08

KVINNHERRAD**Spar Valen**

Eplehagen 5, 5451 Valen, Tlf. 53 47 17 05

MELAND**Rema 1000 Frekhaug Senter**

5918 Frekhaug, Tlf. 56 17 60 00

ODDA**Snekker-Tømrer Roar Orrestad AS**

Tyssealsv. 27, 5750 Odda, Tlf. 91 82 40 81

Ingeniør Knut Kvandal AS

Næringsshagen, 5750 Odda, Tlf. 53 65 07 45

OS**Terje Rognvåg AS**

Skjelåsen 43, 5215 Lysekloster, Tlf. 56 30 46 00 / 915 61 799

OSTERØY**Ole Markussen og Sønner AS**

5283 Fotlandsvåg, Tlf. 975 31 843

YX Valestrand Osterøy Servicesenter

Småland, 5281 Valestrandssosen, Tlf. 56 39 41 86

STORD**SIM Næring AS**Eldøyane Næringspark, 5411 Stord, Tlf. 53 45 66 00, www.sim.as**Sagvåg Interiør**

Tlf. 951 28 057, Støtter NHF Stord

Idrif Stord AS

Pb. 473, 5403 Stord, Tlf. 53 47 22 20

Apotek1 StordAmfisenteret, 5411 Stord, Tlf. 53 45 60 30, www.apotek1.no**Advokatene i Borgen AS**Torgbakken 5, 5411 Stord, Tlf. 53 45 60 00, www.advokateneiborgen.no**Leirvik Varetaxi**

Vinkelen 11A, 5416 Stord, Tlf. 53 41 01 15

Haukeland universitetssjukehus

Ortopedisk klinikk

Kysthospitalet i Hagevik

Spesialsykehus i ortopedisk kirurgi

Telefon: 56 56 58 00

Telefaks: 56 56 58 01

Adresse: Hageviksbakken 25, 5217 Hagevik

Epost: postmottak@helse-bergen.nowww.helse-bergen.no**THON**
Hotel Bergen Airport

Kokstadv. 3, 5257 Kokstad

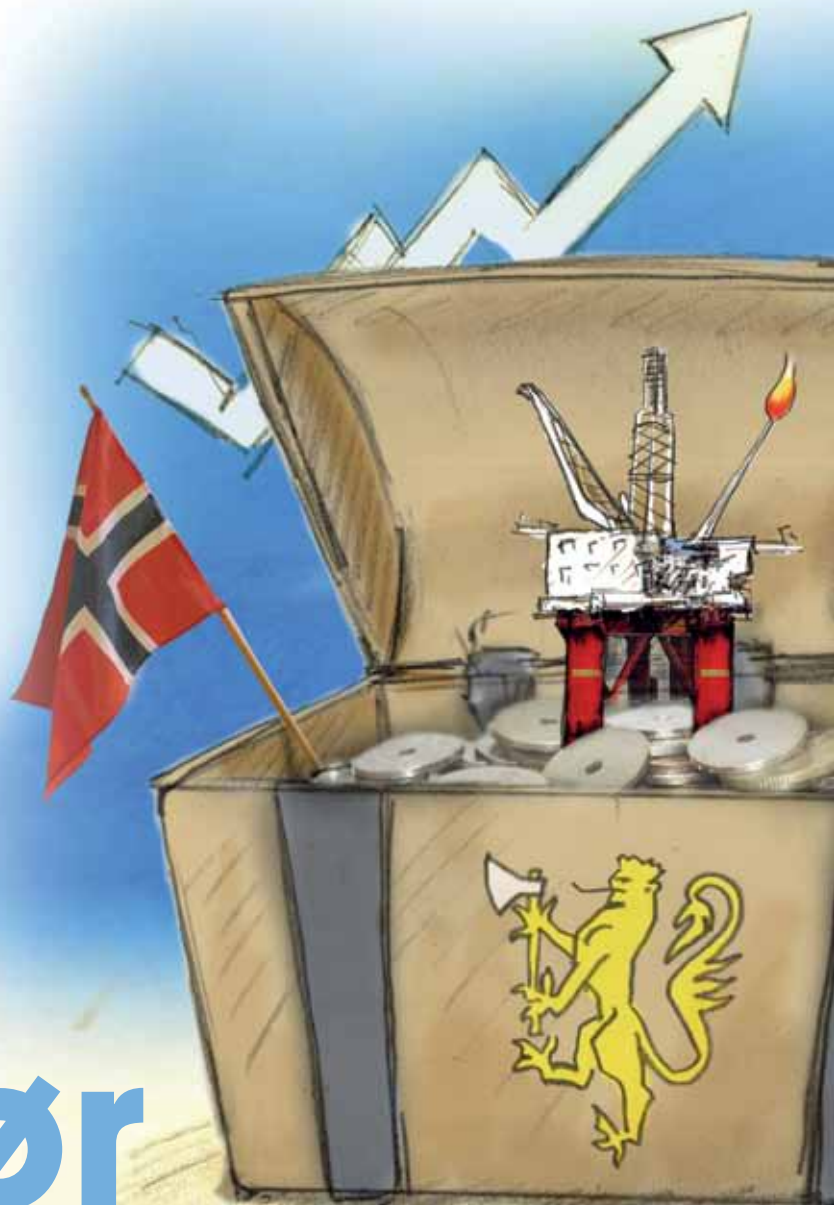
Tlf. 55 92 00 00

www.thonhotels.no

Støtter NHF's arbeide

Vi takker alle våre annonsører
for den flotte støtten!

Det skrives og snakkes mye om konkurranse-utsetting av offentlige tjenester som det ikke alltid er så enkelt å ta stilling til: hva skjer når en sykehjemsplass, hjemmehjelpstjeneste, brukerstyrt personlig assistansetjeneste eller andre offentlige velferdsoppgaver konkurranseutsettes?

Sugerør

ned i offentlige kasser

Tekst: Arild Birkenes

Spørsmålene står i kø; sparer vi penger fordi offentlige ansatte jobber mindre effektivt enn private? Finnes det grenser for hvor effektiv en hjemmehjelpstjeneste kan leveres? Hvem er "vi" som sparer penger på konkurranseutsettingen? Hvordan kan alle, det vil si det offentlige, eierne av bedriftene, ansatte og brukerne av tjenestene tjene på konkurranseutsettingen? Hvis noen tjener på noe, må ikke andre tape? I så fall hvem eller hva taper?

Mye tyder på at svaret på spørsmålene avhenger av hvem man spør: En fremtredende Fremskrittspolitiker uttalte nylig at "alt kan konkurranseutsettes". Uttalelsen er i tråd med partiets program som sier at "FrP vil bruke konkurranseutsetting og

anbud som et virkemiddel for å sikre en bedre offentlig tjenesteproduksjon".

På den motsatte partipolitiske skala befinner partiet Rødt seg, som mener følgende om markedsøkonomi, som inkluderer konkurranseutsetting av offentlige tjenester.

Rødt tar aktivt del i kampen mot markedsliberalismen både internasjonalt og nasjonalt.

Partene i arbeidslivet er også åpenbart uenige om verdien av konkurranseutsettingen av offentlige tjenester:

Næringslivets Hovedorganisasjon skriver følgende i sin Arbeids- og næringspolitiske plattform 2009 – 2013:

Konkurranseutsetting er den mest direkte formen for markedsorientering, og kan brukes særlig på områder der tjenestene er klart definert og lett målbare.

Fagforbundet som organiserer mer enn 300.000 lønsmottakere, hovedsaklig i offentlig sektor møter oss på hjemmesiden sin med bildet av forbundslederen som peker mot oss ved siden av teksten:

Fagforbundet-for kvalitet mot privatisering.

I kjølvannet av Addeccoskandalene går forbundet offensivt ut og krever at kommunene tar tilbake oppgaver som til nå har vært konkurranseutsatt, ikke bare sykehjem, renhold og søppelhåndtering, men også alt innen helse, vann- og avløp og kollektivdrift. Områder som angår oss både som interessepolitisk organisasjon og enkeltvis som borgere.

Polene er relativt tydelige der den ene er for konkurranseutsetting, den andre er mot. For Fagforbundet, og partiet Rødt for

den saks skyld, er det ikke mulig å være tilhengere av kvalitet og privatisering (konkurranseutsetting) samtidig. Fremskrittspartiet og Næringslivets Hovedorganisasjon er åpenbart av motsatt oppfatning.

Hvordan kan eller bør vi i Norges Handikapforbund med vår egen formålsparagraf forholde oss til denne debatten?

Det fremmer neppe full samfunnsmessig deltakelse for funksjonshemmede at hjemmehjelpstjenester leveres av opp til 20-30 forskjellige offentlige ansatte. Det fremmer neppe det samme formålet at brukere av slike tjenester må legge seg eller stå opp for å tilfredsstill kommunens behov for effektiv tjenesteproduksjon eller ansattes arbeidstidsbestemmelser.

Så hva gjør vi?

Jeg vil nøye meg med å peke ut en fellesnevner for konkurranseutsettingen som, etter mitt syn gjør den vanskelig å forsvare på velferdstjenesteområdet.

Fellesnevneren for konkurranseutsettingen er nemlig at tjenestene det er snakk om blir tildelt en pengeverdi som gjør den sammenlignbar med noe annet. Uten denne pengeverdien ville det ikke vært mulig eller svært vanskelig. Forsøk å mål verdien av 20 Brukerstyrt Personlig Assistanse timer mot 10 liter melk uten penger?

For at noe skal kunne konkurranseutsettes må det dermed ha blitt redusert til en vare, en ting i kraft av pengene. Uten denne reduksjonen kunne det ikke ha blitt omsatt, det vil si kjøpt eller solgt.

For de fleste "ting" og i mange situasjon-

er er dette ikke bare uproblematisk, men absolutt nødvendig. I mange henseender er og må mennesker være "ting" eller "varer" for hverandre, som arbeidsgivere, lønsmottakere, passasjerer, for å nevne noe. I vennskap og kjærlighet er det imidlertid ikke rom for å behandle hverandre som ting eller varer.

Grensene vil sjelden være absolutte, men spørsmålet vi som interessepolitisk organisasjon kanskje må stille oss i større grad er om vi skal eller må akseptere at helse og omsorgstjenester skal behandles på lik linje med andre varer, som såpe, bussbilletter, vaskepulver? Eller har helse og omsorg noe å gjøre på et marked i det hele tatt? Finnes det alternativer? Må vi akseptere at funksjonsnedsettelse, sykdommer, diagnoser eller tjenestebehov blir redusert til "ting", det vil si til varer som kan kjøpes og selges på et marked?

Dersom vi er tilhengere av å redusere sykdommer, diagnoser, funksjonsnedsettelse eller tjenestebehov til ting, altså til varer som kan omsettes på et marked, så blir konkurranseutsetting av velferdstjenester en naturlig konsekvens. Vi havner da fort i selskap med dem som fremmer konkurranseutsettingen.

I motsatt fall, dersom vi er motstandere av å redusere sykdommer, diagnoser, funksjonsnedsettelse eller tjenestebehov til varer, så finnes det alternativer, også i valgkampen. Det er nemlig opp til det offentlige selv, det vil si fylkes og kommune politikere å bestemme om virksomheten skal konkurranseutsettes eller utføres av eget personale. I EU terminologi kalles dette "egenregi". Det er først i det øyeblikk at fylkes og kommunepolitikere bestemmer seg for at det skal benyttes en ekstern leverandør at loven om offentlige anskaffelser trer i kraft. Dersom en ytelse leveres i egenregi, for eksempel hjemmehjelpstjenester, faller dette utenfor regelverket og det inngås ingen kontrakt mellom to ulike juridiske personer om en anskaffelse. To enheter innenfor samme oppdragsgiver kan også inngå en avtale uten at regelverket trer i kraft. "Klassisk egenregi" eller "egentlig egenregi" innenfor en juridisk person behandles ikke videre. Til sist fins også muligheten for å reservere kontrakter til ideelle organisasjoner, det vil si virksomheter som ikke har som viktigste mål å få mest mulig ut av hver offentlig krone og redusere mennesket på flere og flere områder til varer. Godt valg.

Nye baderomsløsninger

Tekst: Karina Høvik, Bano AS

Ny sykehuslov og omorganisering av helsevesenet i tillegg til mange andre parametere, gjør at sykehusene har vært i stadig endring. Det er særlig de siste tretti årene at veksten i endringer er ekstreme i forhold til tidligere, men når det gjelder baderommet, er det lite tilgjengelig nykunnskaper å finne. Her vil det med andre ord være store rom for å tenke kreativt, løsningsorientert og funksjonelt. Da begrepet "pasientfokuset sykehusdrift" også skal være hovedmålet i dagens sykehussektor; er det på sin plass å involvere dem sterkere i utformingen av baderom.

OFU-/hovedprosjektet "Nye baderomsløsninger på sykehus" er et samarbeidsprosjekt mellom norske myndigheter gjennom Innovasjon Norge, Helse Bergen (Haukeland Universitets

sykehus) og kompetansefirmaet på funksjonelle baderom: Bano AS, for å utvikle ett nytt baderomskonsept til bruk på sykehus. I tillegg vil kompetansmiljøer fra sykehus i Sverige og Danmark bli involvert for å få en skandinavisk forankring i prosjektet.

Målet og hensikten med prosjektet er å utvikle baderomsløsning(er) som er mer funksjonell enn i dag. En vil utvikle baderom som skal gjøre at pasienten klarer seg mer selvstendig, gi økt egentrening under rehabilitering og som reduserer fallskader. Kort sagt et baderom som fremmer verdighet hos den enkelte pasient. Det er også fokus på pleiernes arbeidsmiljø, der en vil minimere antall tunge løft og vridninger per pleier for å redusere antallet rygg- og løftskader.

Til dette arbeidet er det nedsatt en prosjektgruppe i Bergen, der

representanter fra Helse Bergen (verneombud, pleiere, HMS, Brukerutvalet), Bano AS og Innovasjon Norge er representert. Denne prosjektgruppen har ansvaret for det daglige arbeidet med prosjektet.

Behovene til innredning på baderom er uten tvil ulike. Så dette skal kartlegges gjennom omfattende intervjuundersøkelser med både pasienter, interesseorganisasjoner, helsepersonell, og gjennom praktisk utprøving av bad. Noe må standardiseres, samtidig må løsningen være fleksibel. Hygieneperspektivet kommer en heller ikke utenom. Fagfolk fra kompetente instanser i både Norge, Sverige og Danmark er også blitt involvert for å få frem generelle fremtidige behov på sykehusbaderom.

Prosjektgruppen nærmer seg i disse dager en avslutning på behovskartleggingfasen og skal nå jobbe videre mot det som skal resultere i 2 – 3 pilotbaderom i 2012.

Sudoku Sørvesten Vanskelig

2		4						5
		7	9	1	5			6
		6		5		3		
		1	7		8	4		
		2		3		9		
7			4	8	1	5		
5						8		9

Løsning Sudoku Lett

3	4	5	1	7	8	6	9	2
7	2	8	9	5	6	1	3	4
9	6	1	3	4	2	5	8	7
4	5	3	7	2	1	8	6	9
2	7	9	8	6	5	3	4	1
1	8	6	4	9	3	7	2	5
6	3	2	5	1	4	9	7	8
8	1	7	2	3	9	4	5	6
5	9	4	6	8	7	2	1	3

- Sportspub m/ storskjerm
- Norsk Tippeliga,
Italiensk Serie A,
rettigheter m.m.

- Tilrettelagt for handikappede/
rullestolbrukere med heis,
ramper og kuleutskyter.

For bestilling eller informasjon ring 55 50 77 80

Fabrikkgaten 3, 5059 Bergen

Tlf. 55 59 67 00 Fax. 55 59 67 50
www.asplanviak.no

www.hv.no

Norconsult

Samfunnsplanlegging, Areal- og byplanlegging,
Skoleplanlegging, Veg- og trafikk,
Vann og avløp, Bygg

Starvhusgt. 2B, Pb. 1199 Sentrum, 5811 Bergen

Tlf. 55 37 55 00 Faks 55 37 55 01

e-post

postbergen@norconsult.no

www.norconsult.no

Hovedkontor
Tlf. 67 57 10 00

Norconsult Bergen har kompetanse på universell utforming.

Melding om universell utforming for Bergen kommune "tilgjengelighetsmeldingen".

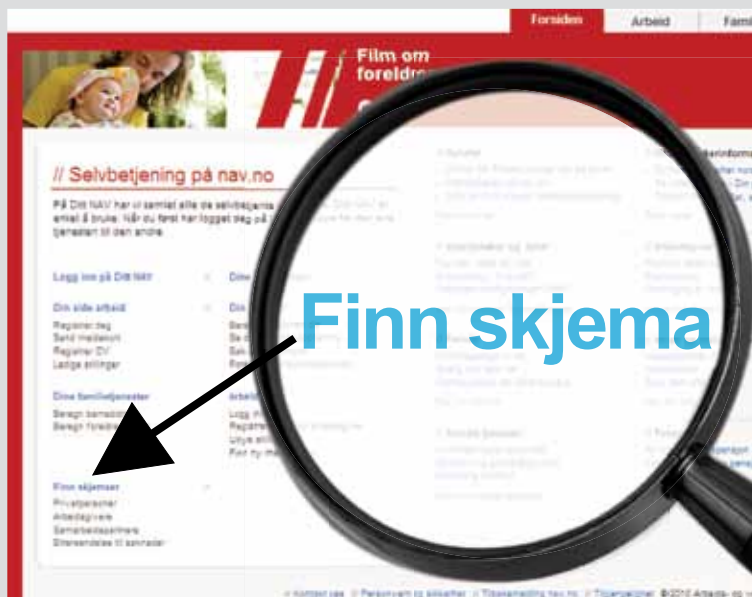
Vurdering av hele bygningsmassen ved universitetene i Tromsø og Bergen med forslag om tiltak for bedre tilgjengelighet.

Utdanningsdirektoratets nasjonale rådgivningstjeneste for skoleanlegg: Bistand til plan og tilrettelegging. Universell utforming er sentralt.

// Vi gir mennesker muligheter!

Finn skjemaer på www.nav.no

På våre nettsider kan du finne skjema til de fleste ytelsene fra NAV. Skjemaveilederen forteller deg hvilke vedlegg som må følge med akkurat din søknad.

Enkelt og effektivt:
www.nav.no

Vinneren av Gjett
– Rett nr 01-11 er
Kari Eidsnes, 5913 Eikangervåg
Vi gratulerer!

Gjett - rett

og vær med i trekningen av et gavekort til en verdi kr 500

Spørsmål

1. Hva heter oljefeltet i Nordsjøen som ble funnet drivverdig i 1974?
2. Hvilket år kom engangshøvler for barbering på markedet for første gang?
3. USA var det første landet i verden som ble koblet opp på internett.
Hvilket land var nummer to?
4. Hvilket år trådte Ligestillingsloven i kraft?
5. Hvilket år ble den første mobiltelefoncentralen i Norge opprettet?
6. Hvor mye ble det omsatt for da det første Rikstoto V-6 løpet ble avviklet på Bjerkebanen i 1982?
7. Hvilket år ble den første Apple Macintosh lagt ut for salg?
8. Hvem var første norske gruppe som gikk til topps på hitlistene i USA?
9. Hva heter tidenes yngste verdensmester i tungvektsboksing?
10. Hvilket år ble Sveriges statsminister Olof Palme skutt og drept på åpen gate i Stockholm?
11. Hva heter nordmannen som fikk Nobelprisen i økonomi i 1989?
12. Hva het Norges første kvinnelige biskop?
13. Hvem vant den internasjonale finalen i Melodi Grand Prix i 1995?
14. Hvilket musikkalbum er det mest solgte i historien med over 100 millioner solgte album?
15. I 1920 kom et nytt produkt på markedet. Det var oppfunnet etter prinsippet av å være en omvendt støvsuger med innebygget brødrister. Hva er det?
16. Hva var det den norske møbelsnekkeren Thor Bjørklund fant opp i 1925?
17. Hva er en Totalisator?
18. Hva heter produktet som det amerikanske industrikonsernet 3M lanserte i 1930, og som er et smalt gjennomsiktig bånd med lim på den ene siden?
19. Hvor høy er verdens mest kjente skyskraper, Empire State Building?
20. Hva er verdens mest solgte brettspill?
21. Når ble det første parkometeret tatt i bruk?
22. Hva heter anden med sin overdrevne lesping som tegneren Tex Avery skapte i 1937?
23. Hva var det en butikkeier i USA fant opp i 1937?
24. Når kom frysetørret kaffe på markedet for første gang?
25. Hvilket år blir det første Donald Duck bladet utgitt i Norge?

**Frist for innlevering av spørre konkurransen er 31. august 2011.
Svar sendes innen den tid til NHF Sørvest, Østre Nestunvei 20, 5221 Nesttun**

NHF Sørvest		1	2	3	4	
5	6			6		7
8						
	9					
	10					
11		12			13	14
				15		
16			17			
		18				

Kryssord

Vannrett: 1) Havneby i Sør-Italia 5) Ry, renommé 8) Lykkens gudinne 9) Trosbekjennelse (latin) 10) Menn 12) Konsonanter 13) Først i 2 loddrett 15) Vind 16) Religiøst bægrep 18) Fugl.

Loddrett: 1) Livsfarlig rovfisk (Vest-India) 2) Blomst 3) Erik..., Grønlands oppdager 4) Uvitende person 5) Like 6) and roll, musikk 7) Kjem. tegn 11) Skotsk begrep 14) Retning 15) Ødelegge 17) Mål.

Frist for innlevering av kryssord er ?. mai 2011. Svar sendes innen den tid til NHF Sørvest, Østre Nestunvei 20, 5221 Nesttun

Sudoku Sørvesten Lett

		5	1				9	
7	2	8					3	
					2		8	7
				2				9
			8		5			
1				9				
6	3		5					
	1					4	5	6

Løsning Sudoku Vanskelig

2	9	4	8	7	6	1	3	5
6	1	5	3	4	2	7	9	8
3	8	7	9	1	5	2	4	6
4	7	6	2	5	9	3	8	1
9	3	1	7	6	8	4	5	2
8	5	2	1	3	4	9	6	7
7	6	9	4	8	1	5	2	3
1	2	8	5	9	3	6	7	4
5	4	3	6	2	7	8	1	9

ALF

Arbeidsmiljøskaddes Landsforening

HBF

Handikappedes Barns Foreldreforening

LARS

Landsforeningen for Ryggmargskadde

LFN

Landsforeningen for Nakkeskadde

LFPS

Landsforeningen for Polioskadde

LFS

Landsforeningen for Slagrammede

LKB

Landsforeningen for Kvinner med Bekkenløsningsplagef

AMC

Landsforeningen for Arthrogryposis Multiplex Congenita

NASPA

Norsk forening for Arvelig- Spastisk Paraparese/- Ataksi

Foffeilforeningen

Norges Handikapforbund Sørvest - alfabetisk lokallagsliste

ALF HORDALAND

Fred Gunnar Eide
Hylkjebakken 12
5109 Hylkje
99 35 88 86
fgu-eid@online.no

ALF ROGALAND

Bjarne Kapstad
Krosshaugveien 3
4085 Hundvåg
906 96 025
bkapstad@online.no

HBF HORDALAND

Jørgen Titlestad
Parkveien 4b
5007 Bergen
55 31 59 22
415 64 916
hordaland@hbf.no

HBF ROGALAND

Mette Mæland Aske
Dykjelveien 11
4032 Stavanger
954 92 002
993 962 07
Mette.aske@lyse.net

HORDALAND POLIOLAG

Svein Johan Johannessen
Nordåsgrenda 80
5235 RÅDAL
55 13 19 65
karijoh4@frisurf.no

ROGALAND POLIOLAG

Kjell Inge Bringedal
Stemmemyr 12
5542 Karmsund
52 22 18 86
909 17 522
kbrin@haugnett.no

LARS HORDALAND

Marius Loftheim
Helgesensgt. 4
5003 Bergen
55 31 22 64
loffheim@gmail.com

LARS ROGALAND

Geir inge Sivertsen
Fjogstadveien 94
4329 Sandnes
917 77 639
ginsive@online.no

LFA HORDALAND

Gisle Hagenes
Kyrkesteinvn 15
5357 Fjell
56 33 62 51
906 65 642
gihage@online.no

LFN HORDALAND

Hjørdis Karin Dahle
Vågedalen 35
5163 Laksevåg
53 50 34 47
Hjørdis.dahle@gmail.com

LFN ROGALAND

Kontakt regionskontoret

LFS HORDALAND

Hans Henrik Tøsdal
Nygårdsmøyren 1
5164 Laksevåg
91866074
hans@avantic.no

LFS ROGALAND

Kontakt regionskontoret

LKB HORDALAND

Mona N. Turøy
Nedbergeev. 30
5178 Loddefjord
928 33 670
mona@lkbhordaland.no

NHF BERGEN

Astrid Haugstad Tangerås
Postboks 93 Nesttun
5852 Bergen
934 07 420
Astrid.tangeras@vital.no

LKB ROGALAND

Inger Marie Tjøstheim
Rødstillkveien 1
4049 Hafrsfjord
917 71 029
ingermot@lyse.net

NHF BØMLO

Arthur Nesse
Leilighet Sjukeheimen
5430 Bremnes
53 42 53 51
aashus@online.no

NHF FUSA

Marit Holmefjord Solvang
Holdhus
5640 Eikelandssosen
412 15 911
maritehs@gmail.com

NHF HÅ

Christine Søiland
Nærbøgata 8
4365 Nærbø
915 20 506
csoiland@lyse.net

NHF KARMØY

Kjell Inge Bringedal
Stemmemyr 12
5542 Karmsund
52 22 18 86
909 17 522
kbrin@haugnett.no

NHF KLEPP OG TIME

Sissel Løchen
Arne Garborgsvei 16
4340 Bryne
51 48 87 13
sissel.loc@c2i.net

NHF MELAND

Anne-Berit Kolås
Fosseskarvegen 73
5918 Frekhaug
56 17 08 06
kokolaas@online.no

NHF NORD-ROGALAND

Åse Kallevik
5514 Haugesund
52 71 81 61
aas-kall@online.no

NHF OS

Maria Christine Dressel
Kuhnleveien 103, 5200 Os
56 30 04 45
madress@online.no

NHF SANDNES

Per Langeland
Bruelandsenteret
Ganddalsveien 1
4307 Sandnes
51 68 74 47
482 43 046
Per.langeland@c2i.net

NHF SOTRA

Kontakt regionskontoret

NHF STAVANGER

Anne Marie Auestad
Børeringen 9
4085 Hundvåg
906 00 739
52 90 21 92
am.auestad@getmail.no

NHF STORD

Palmar Olav Lønlinghol
Lønningsåsen 7 – 3A
53410822/41311976
pal-o-lo@online.no

NHF ULVIK

Björg Midtbø
Øvre Paradis 25
5730 Ulvik
56 52 63 42

NHF VOSS

Björg Holm
Teigabrekko 14
5700 Voss
56 51 41 95
bjoergho@online.no

NHF ØYGARDEN

Raymond Vik
Toft
5337 Rong
90075652
ray-vi@online.no

NHFU SØRVEST ER

Guri Anne Nesdal Egge
Lyshovden 88
5148 Fyllingsdalen
90016202/53234180
gurianne@hotmail.com

Hvorfor er du så taus?

Få ting gjør oss mer urolige enn at noen vi kjenner forandrer seg uten at vi forstår hvorfor. Følelsen av at noe er galt, uten en naturlig årsak, kan være skremmende. Kan det være en psykisk lidelse?

Ring TIPS hvis du vil hjelpe. Her møter du erfarne fagfolk som vil gi råd om hvordan du får hjelp og behandling hvis det er nødvendig.

TIDLIGE TEGN PÅ PSYKOSE

- isolerer seg → sover dårlig → tristhet → angst
- konsentrasjonsvansker → forsømmer hygiene, jobb eller skole
- ekstremt opptatt av temaer som døden, politikk eller religion
- store humørsvingninger → hører stemmer
- snakker usammenhengende → føler seg forfulgt eller styrt av andre

Stavanger Universitetssjukehus
Helse Stavanger HF
Psykiatrisk divisjon

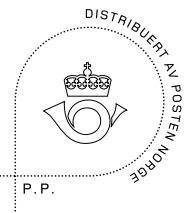
TIPS
TIDLIG OPPDAGELSE OG
BEHANDLING AV PSYKOSER

51 51 59 59
hverdager 08.00-15.00
www.tips-info.com

SØK HJELP SÅ RASKT SOM MULIG - DA ER SJANSEN STØRST FOR Å BLI FRISK

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE

Returadresse:
Norges Handikapforbund Sørvest
Postboks 93 Nesttun, 5852 Nesttun

Et hav av plass. Helt sikkert.

Volkswagen Caravelle har et hav av plass for hele familien og er blant de aller sikreste bilene på markedet. Viktig sikkerhetsutstyr som ABS-blokkeringsfrie bremses, ASR-antispinnregulering og ESP-antiskrensregulering er standard. I tillegg sitter du høyt med god oversikt i en trygg storbil. I Caravelle blir lange reiser med familien en drøm.

Volkswagen Caravelle leveres som personbil fra 5 til 9 seter eller som eksklusiv varebilfor deg som stiller store krav til sikkerhet og komfort.

Naturligvis kan Caravelle leveres med innovative løsninger som 4MOTION firehjulsdrift eller DSG-automatgir. Nå får du også kombinasjonen 4MOTION og DSG-automatgir på toppmotoriseringen 2,0 TDI 180 hk. Stikk innom for en prøvekjøring, så forteller vi deg mer!

Avbildet modell kan ha utstyr utover standardutstyret. Drivstoff forbruk 0,73 – 0,88 l/mil ved blandet kjøring. CO₂-utslipp 193 – 233 g/km.

Møller Bil Nesttun

Geir Magne Johnsen
Tlf. 24 03 16 02, Fax. 24 03 16 55
geir.magne.johnsen@moller.no
www.moller-bergen.no

Møller Bil Stavanger AS

Forus, Stavanger
Tlf. 24 03 40 00
www.møllerbil.no/stavanger

Nyttekjøretøy